almalap .07

[MACINTOSH FELHASZNÁLÓK MAGAZINJA]

A párizsi Apple-Expón mutatkozott be a kékfogú (Bluetooth) billentyűzet és egér. Írunk majd az októberi Almalapban.

A Beatles Apple cége perli Steve Jobs Apple cégét, mert betévedt a zeneiparba. Tarol az iPod és az iTunes Music Store.

Az új gépekről – talán már tesztekkel bővítve – az október végi Almalapban olvashatsz. Addig is kövess minket a honlapunkon! www.almalap.hu

Power Macintosh G5

Vigye el 3 napra ingyen!*

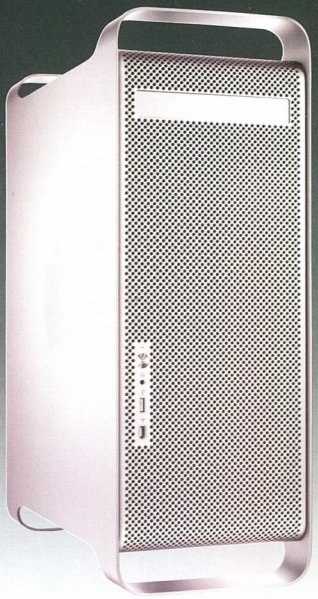

Árgarancia

Tartós bérlet

Karbantartás

2 év garancia

Buda

StarKing

StarKing Óbuda Kft. Apple Center

1036 Budapest, Bécsi út 77-79. Tel.: 439-3333 Fax: 439-3334

Próbálja ki az új gépeket bemutatótermünkben!

(*Részletek a Web-en, a www.starkingnet.hu címen vagy telefonon.)

StarKing Óbuda Apple Center ☎: 439-3333

Impresszum:

Tartalom rendező:
Ferenczy Gábor
Telefon: 06-309-424-119

Almalány:
Blasits Ildikó
Telefon: 06-309-779-003

Szegedi Fordító:
Cat (SimCity és sok kis hír)

Szerkesztőség:
1135 Budapest, Lehel út 61.

Telefon:
452-7830

Fax:
452-7830

E-mail:
almalap@mail.datanet.hu

Internet:
www.almalap.hu

Kiadó:
Kereskedelmi Értesítő Kiadó Kft.

Felelős kiadó és layout:
Dobosy Anikó

Címlap és grafikák:

Előkészítés:
Tördelte az Almalap, kilőtte és levilágította Niki és az Agfa Győrben

Nyomda:
Arrabona Print Nyomda

Köszönjük az Apple Vezérképviselet támogatását!

HU-ISSN 1218-0319

Az Almalap bármely részének elektronikus feldolgozásával, másolásával és a lap terjesztésével kapcsolatos minden jog fenntartva.

2003. szeptemberi szám
(X. évfolyam – 7. szám)

A Beatles Apple-kiadója pereskedésbe kezdett Jobs Apple cégével – írta a világsajtó. Az igazi szépség, hogy Steve a Beatles iránti tiszteletéből nevezte a cégét el Apple-nek. Vagy nem. Mindenesetre akkor abban állapodott meg a két vállalkozás, hogy a Jobs féle nem téves a zene területére. Most meg iPod és iTunes. Ez utóbbi zeneszolgáltató 99 centes dalonkénti árával csendes forradalmat (Beatles: Revolution) okozott a CD értékesítés hanyatlása felett tanácstalanul siránkozó nagy lemeztársaságok szeme előtt – hírek a 24. oldalon.

Párizsba nem csak az ősz, de az Apple is beszökött. A PowerBookok ugyan nem lettek G5 processzorosak – talán majd a januári MacWorldön. Viszont itt a drótmentes egér és billentyűzet. A Bluetooth technika újabb drótoktól szabadítja meg Macünket, talán emlékszel arra a reklámra, ahol a pécés felhasználó tápkábelt tesz a géphez és a monitorhoz, majd összeköti a kettőt, aztán jön a hangfalak csatlakoztatása ... igazi olasz spagetti kavarodik. A szerencsés iMac felhasználó két kábellel – a másik már a számítógép-hálózaté – boldogul.

A hálózatokon nem csak az Almalap szép (?) honlap oldalai, de vírusok is osonnak és settenkednek. A Symantec Norton csomagját tesztelte Mátyás Farkas Ferenc barátunk – kimerítően. A portok világából a SimCity régiójába menekülhetsz, ám nyugodt életre ott se számíts. A nép képes rendre újabb követelésekkel előállni.

Kalandra és Macre fel!

Tartalom:

02	Acrobat Standard vs. Pro
03	Amszterdami Seybold konf...
04	PDF: Amerika és Európa
05	PDF hírek
06	Ghent független marad
07	Quark körüli hírek
08	Cégvezetési gyorstalpaló
09	Dokumentumfilm készítése
12	Párduc a szülőszobán
14	Építsünk régiót! – SimCity4
16	Ki véd meg az Internettől?
21	Java Mester
23	Hírek a hálóról
24	iTunes kavarta hírek
25	Svédország az élen
26	Sok kis hír
30	Előfizetés

ACROBAT 6 STANDARD VS PROFESSIONAL

A PDF világát – érthető módon – lázba hozta az Acrobat 6 család megjelenése a nyár elején. A szabvány változásának legfontosabb eleme az, hogy a PDF afféle konténerként funkcionáljon különböző fájlformátumok számára, szövegek, képek, zenék és akár videók is részévé váljanak. A növekvő felhasználási lehetőség azonban a felhasználók nem minden csoportja számára okozott örömöt, ráadásul a program képességbeli szegmentálása kényszerű döntési helyzetbe sodorta mindazokat, akik csak egyszerűen upgrade-elték volna szoftverjüket ötről hatra. A következő szösszenet megpróbálja összevetni az Acrobat Standardot az Acrobat Professionallel.

Miért, van köztük különbség? De még mennyi! A Standardot sokan fogják használni, a Professional pedig a mágusok és PDF szakemberek eszköze lesz. Ez utóbbiak közé tartoznak a szabadúszó grafikusok, a végtermék kreátorok. Az ő munkájukat segíti a PDF rétegessé válása, amely formátumba egyre több programból menthető el az anyag. Az alkotók számára a javított PDF-ellenőrző eszközök adnak örömöt, így kevesebb hibásan generált állományt adnak ki kezeik közül.

PDFNews

Acrobat 6 Standard vs. Acrobat 6 Professional

	Std	Pro
PDF-létrehozás		
– Elektronikus űrlap feldolgozása (adatok mentése, exportálása)	X	X
– Elektronikus űrlap tervezése (űrlapmezők létrehozása)		X
– Különböző dokumentumok egyfájlos PDF-esítése egyszerűen	X	X
– Honlap PDF-fé alakítása (csak Windows alatt)	X	X
– Outlook csatolmány egy klikkel PDF-fé alakítása	X	X
– Jobb gombos PDF-létrehozás Explorerből	X	X
– Egykattintásos képernyőlopás PDF-be		X
– Fejléc, lábléc, háttér és vízjel hozzáadása	X	X
– Fájlméretcsökkentés	X	X
– PowerPoint animáció támogatása	X	X
Mérnöki alkalmazások		
– Egygombos konvertálás AutoCADből, rétegekkel (és e-mailezés), csak Windows alól		X
– Egygombos konvertálás MS Visioból, rétegekkel (és e-mailezés), csak Windows alól		X
– Egygombos konvertálás MS Projectből, rétegekkel (és e-mailezés), csak Windows alól		X
Előkészítő és nyomdaipari eszközök		
– PDF jóságát ellenőrző eszközök		X
– PDF/X-létrehozás, -ellenőrzés és -támogatás		X
– Színre bontás és nyomtatás		X
– Vonalzó és segédegyenesek		X
– Tálcafelismerés professzionális végberendezéseknél		X
– Job Ticket és színkezelés használata		X
Jóváhagyás, megjegyzés készítés		
– E-mailes és webes alapú munkalehetőség	X	X
– A ki- és bejövő e-mail vagy web alapú folyamat naplózása	X	X
– PDF megjegyzések visszavezetése, csak Word for Windows XP-nél	X	X
– Szövegkijelölés, törlés	X	X
– Pontos méretező eszköz		X
– Megjegyzéseket összegző nézet	X	X
– Megjegyzésekben szövegformázási lehetőség	X	X
– Egyéni bélyegzőlenyomatok	X	X
– Polygon és Polyline eszköz	X	X
– Clouding eszköz		X
– Arrow eszköz		X
Dokumentum nagyítása, nézetei		
– Lupe (nagyító)		X
– Megosztott ablak nézet		X
– Dinamikus nagyítás, kicsinyítés	X	X
– Pan és Zoom		X
– Réteg nézet	X	X
– Rétegek kezelése		X
Keresés		
– PDF indexes keresés	X	X
– PDF index létrehozása (Catalog)		X
– Keresés több PDF állományban	X	X
– Megjegyzésekben, könyvjelzőkben és metaadatokban (is) keres	X	X
– Webes PDF-ekben keresés	X	X
Adminisztrátori eszközök		
– Szoftver update támogatása	X	X
– Öngyógyítás – hiányzó állományok automatikus pótlása a telepítő CD-ről	X	X
– Telepítő – preferenciák zárolása	X	X
– Javított távtelepítési lehetőség	X	X
Biztonság és elektronikus aláírás		
– Digitálisaláírás-ellenőrzés és -alkalmazás	X	X
– LDAP használat csak Windows alatt	X	X
– MSCAPI támogatás csak Windows alatt	X	X
eBook-támogatás		
– EBX-támogatás	X	X
– eBook könyvtár	X	X
– eBooks kölcsönzés és kölcsönbe adás	X	X
– Könyvesbolt URL kezelés	X	X
– Webes szótár használata – csak angol nyelven	X	X
Multimedia		
– Real Media támogatás csak Windows alatt	X	X
– Windows Media támogatás	X	X
– mp3-támogatás	X	X
– Flash-támogatás	X	X
– PDF-be ágyazott multimédia tartalom	X	X

PDFCONVERTER 2.0

A kaliforniai CTdeveloping elkészítette a PDFconverter programjának 2.0-ás verzióját. A szoftver a PDF állományt tizenegyféle grafikus – DCX, TIFF, PostScript... – formátumba képes átkonvertálni és menteni.

AMSZTERDAMI SEYBOLD–PDF KONFERENCIA

Várakozáson felüli résztvevőt, majdnem 500 főt regisztráltak a nyár elején Amszterdamban megrendezett PDF-fel és környezetével foglalkozó Seybold konferencián, amely az első ilyen rendezvény volt Európában. A háromnapos konferencia külön munkacsoportban foglalkozott a nyomdászati előkészítés, a JDF szerepével, és párhuzamos bemutatók igazolták, követhetetlenül sok PDF-szerkesztő eszköz található a piacon.

A konferencia egyik legérdekesebb előadását az adobe-s **Jim King** tartotta – aki az éppen tíz esztendeje piacon lévő Acrobat termékük tervezett szerepéről – legyen az elektronikus irat – és a vásárlók fejlesztési irányt befolyásoló felhasználási szerepéről (digitális film, elektronikus űrlap, média konténer) beszélt. Az Acrobat jövőjét ők, az Adobe-nál úgy tervezik – mondta, és a fentiek ismeretében jókedvű kacagás futott át a termen –, hogy szorosabbra fűzik a PDF és az XML kapcsolatát, és igyeknek figyelembe venni a PDF-mutációkat – PDF/X-1a, PDF/X-3, PDF/X Plus. Ez utóbbi némi elmozdulást jelent az Adobe eddigi hozzáállásától, amely figyelmen kívül hagyta az általa fejlesztett és gondozott szabvány felhasználói csoportok általi továbbgondolását.

Az IKEA katalógus kiadásáért felelős leányvállalat vezetője, **Björn Zitting** negyedórás előadásában dicsérte a PDF felbontásfüggetlenségét. A PDF használatával a negyven nyelven megjelenő katalógus készítési költségét nagyságrenddel sikerült csökkenteni. Az IKEA ofszetnyomáshoz csak PDF állományt használ, a mélynyomáshoz eddig TIFF-IT-et használtak a nem szöveges és PDF-et a szöveges részekhez – az Acrobat 6 megjelenésével várhatóan elhagyják a TIFF-IT-et.

Az előadásokat a büfé és a kapcsolódó kiállítók standjai közül figyelő látogatók számára fontos olvasmánynak bizonyult a "*Seybold 2003 PDF Usage*" felmérés – ennek részletesebb eredményeiről is írunk valahol a mostani Almalapban (ha ügyes a tördelő, akkor e cikk mellé kerül az írás). A nem reprezentatív felmérés szerint a PDF nyomdaiparra, előkészítésre kihegyezett változatait – PDF/X-1, PDF/X-3 – inkább alkalmazzák Európában, mint Amerikában. Továbbra is a képek rossz felbontása és a betűk be nem ágyazása okozza a hibák jelentős hányadát. Az ellenőrzés leghatékonyabb eszköze az Enfocus Certified PDF, amely megszerezte az európai piac negyedét, ám a tengerentúlinak csak a tizedét birtokolja.

A konferenciát egyébként áthatotta a nemrég megjelent Acrobat 6 értékelése, úgy előadások, mint munkamegbeszélések témája volt, de még az ebédek és vacsorák idején is kellemes beszélgetéstárgynak bizonyult.

Tartalommenedzsment kurzus

Az egynapos párhuzamos program első előadói és vitavezetői **Frank Gilbane** (Gilbane Report) és **Erik Hartman** holland szakember volt, akik az általános trendeket vázolták fel. A tartalom-kezelés-fejlesztés-karbantartás világa elválaszthatatlan az XML-től, derült ki a nap felés hozzászólásaiból, valamilyen módon mindegyik kötődött az XML-hez. A nap végére a vita középpontjába a nyitott forráskódú tartalommenedzsment előnyei és hátrányai kerültek, összevetésben a felhasználói tartalommenedzsmenttel. A felhasználók és fejlesztők számára napjaink kihívása az adott tartalom többcsatornás felhasználása és célhoz juttatása – megküzdve az eltérő tartalomszolgáltató, -továbbító rendszerekkel, az Adobe megoldásaival. És természetesen ezen belül a PDF használhatóságával. A konferenciálatogatók számára szokatlan módon heves viták, élvezetes szócsaták és előrántott notebookokon és PowerBookon kivetítőre citált érvek tették feledhetetlenné a szekció amúgy baráti hangulatú napját.

A JDF (Job Definition Form) a 2003–2004-es években nyerheti el a felhasználók bizalmát, vagy kerül a süllyesztőbe. A rendezvény egyik legtöbb hallgatót vonzó előrendezvénye foglalkozott a JDF-fel. Noha a részvételért külön kellett fizetni (ügyes), a konferencia majd háromszáz résztvevője ezt meg is tette, jelezvén, a JDF szerepe egyre fontosabb – noha kis közvélemény-kutatásunk alapján sokan azért jöttek el, hogy megértsék a PDF és a JDF kapcsolódási lehetőségét, jelentőségét. Az idő múlásával vált világossá, a kettő találkozása megeshet, ám teljesen eltérő célt szolgálnak. Ismeretes módon a JDF-et a PDF-be bele lehet foglaltatni, így az előkészítés és gyártás során nem szakadhatnak el egymástól, de ennél nem több a kapcsolatuk. Ám gyakoribb, hogy csak egybetömörítik a két fájlt.

A JDF 1.0 leírása nem nyerte meg a szakmai közönséget, az 1.1 viszont úgy tűnik, sikert arat, hiszen számos kívánalomnak, elvárásnak adtak benne helyet. Felhasználták a CIP3 és PrintTalk megoldások tapasztalatait, figyelembe vettek más szabványokat – ICC, Ifra, PODi, CGATS – és iparág által sugallt ötleteket. A JDF tartalmazza azokat az infókat, amelyek nem férnek bele a PDF-be – annak szintaktikája nem teszi lehetővé. Ilyen a gyártási folyamatra vonatkozó feljegyzések, változtatási kérések és eredményük, költségkövetés, stb.

A JDF messze nem tökéletes, az 1.2 már tervezés alatt – fájlátvitellel és ellenőrzés automatizálással kapcsolatos információkkal fog bővülni –, év végére várható elkészülte. JDF-et is értelmező rendszereket már ma is kínálnak a nagyok: az Agfa, a Creo, az Esko-Graphics, a Heidelberg, a Screen és a Vio. További JDF alapú rendszerek megjelenése a jövő májusi Drupára várható. A JDF pártolói 2004-et az áttörés évének remélik.

Jövőre ismét megrendezi a Seybold az európai PDF-XML-JDF konferenciát.

HTML + Dreamweaver + Flash
90 órás tanfolyam a MacAcadémián
További információk az Interneten: www.macacademia.hu, e-mailen: mail@macacademia.hu, telefonon: 06-30-919-1965

ENFOCUS ESZKÖZÖK A JAWS FEJLESZTŐBEN

Az egy ideje már piacon lévő Jaws PDF Courier erejét megkszorozza a most bejelentett upgrade, a nyomdaiparban érdekelt cégeknek – de azoknak is, akik például PDF/A állománytípust használnak archiválási céllal – érdemes megfontolni a Global Graphics szoftverfejlesztő csomagjának beszerzését.

Mire is jó a Jaws PDF Courier SDK?

Segítségével olyan PDF-generáló alkalmazást készíthetsz, amely egyszerűbbé teszi a felhasználó számára adott feltételeknek megfelelő PDF előállítását – szolid paraméterezési lehetőséggel. A Jaws motor legenerálja a megfelelő minőségi PDF-et, amelyet CD-re is írhat. Fontos, hogy a Windows vagy Mac OS kliens saját logóval és designnal látható el.

A Jaws PDF Courier SDK 1.2 változatának része az Enfocus ellenőrzőszoftvere is, amely a PDF-előállító számára készít jelentést a generált állományról, megfelel-e a kívánt előírásoknak. Felmérések szerint a hibák meghatározó része kiszűrhető ellenőrzőszoftverek használatával – a tapasztalat viszont azt mutatja, hogy ennek ellenére igen kevesen használnak ilyet. A Courier mostani változata is támogatja a biztonsági eljárásokkal védett, pont-pont (host – kliens) alapú internetes PDF-továbbítást.

"Az ellenőrzésnek kulcsszerepe van, hogy minőségi PDF-et készítsünk a nyomdák számára – állítja a Global Graphics technológiai vezetője, **Adrian Ford**. *Az ellenőrzés legmegfelelőbb helye a generálónál, kliensnél van. Hiszen bármely hiba észlelése esetén itt lehet a leggyorsabban és leghatékonyabban elvégezni a szükséges javítást. Ha a fogadó oldal ellenőrzi a PDF minőségét, akkor megeshet, hogy a generálást végző személy már alszik, hazament, vagy elfelejtette, pontosan milyen beállításokkal dolgozott."*

Az Enfocus eszközeinek OEM felhasználásáról még májusban állapodott meg a Global Graphics. A Global maga is számos PDF-ellenőrző szoftverrel rendelkezik – elég csak a Callast említeni (igaz, ez Acrobat 6 alá már nem készül el, ha igazak a hírek). Ám a Global meg is megvásárolta az Enfocustól a licencjogot.

"A nyomdai előkészítés piacán az Enfocus számos szoftvereszközt kínál – és ezek az ellenőrzéssel való együttműködése kiválóan megoldott – mondja Ford. – *A megfelelően szabályozható, paraméterezhető ellenőrzési profil készítése éppolyan fontos, mint az ellenőrzési technológia. Sok cégnek van PDF-ellenőrző alkalmazása, ám csak megfelelő eszközkészlet teszi ezeket használhatóvá."*

Az Enfocus választása melletti érv volt a belga cégnek a Ghent Working Groupban végzett, PDF/X Plus szabványosítás

A SEYBOLD PDF-FELMÉRÉSE EURÓPÁRÓL ÉS AMERIKÁRÓL

Az Amszterdamban megtartott európai Seybold-konferencián hozták nyilvánosságra a tanácsadó, piacelemző cég második PDF-kutatásának eredményét – az elsőről is olvashattál már az Almalapban. A mostani felmérés az európai és északamerikai PDF használatbeli különbségeit kívánta feltérképezni. A megállapítások:

1. amíg az amerikaiak többsége PDF 1.4 (Acrobat 5) formátumot generál, az európaiak inkább a PDF 1.3 (Acrobat 4) formátumot választják (a nyár elején megjelent PDF 1.5 (Acrobat 6) nem szerepelt a választható pontok közt),

2. a PDF/X használatára való törekvés a PDF-létrehozók közt nem jellemző – az Európából válaszolók fele nem használja, negyedük pedig nem tudja, hogy használja-e; az amerikaiak harmada nem használja a PDF/X-et, és felük nem tudja, hogy az általuk generált PDF megfelel-e a /X előírásának (ezek az adatok tavalyhoz képest nem mutatnak elmozdulást),

3. az elkövetkező 12 hónap során az európaiak többsége tervezi a PDF/X-1a és PDF/X-3 előírások alkalmazását, ez nem jellemző az amerikaiakra; odaát várhatóan nő a PDF/X-1a használók száma, a PDF/X-3-é azonban változatlan marad,

4. a PDF szerepe az óceán mindkét partján dinamikusan nő, CD-re és webre egyre többen tesznek fel PDF alapú dokumentumokat,

5. betű és képfelbontási hibák szomorítják a PDF-generálók életét. Továbbra is a betűcsalád be nem ágyazása vezeti toronymagasan a hibák listáját a generálók, a fel- és továbbhasználók körében egyaránt, erősíti meg egy tavalyi felmérés eredménye,

6. az európaiak több ICC profil és színtérrel kapcsolatos problémáról számoltak be, mint az amerikaiak; a Seybold véleménye szerint ennek a számos PDF/X specifikáció az oka – a Certified PDF (az Enfocus programja) sokkal szigorúbb ellenőrzést végez a PDF állományokon, ez lehet a magasabb hibaszám oka (Megeshet, hogy Amerikában is hasonló mennyiségű gondot okoz a színterek keverése, ám ez ott – a "lazább" ellenőrzés miatt – csak a nyomdában derül ki, és nem a generálóknál.),

7. a felderített problémák többségét a generálók háromnegyede az eredeti, natív alkalmazásban (Photoshop, InDesign, Quark) javítja ki, és generál új PDF-et – ez nem meglepő, a generálók többsége hozzáfér az eredeti állományhoz is,

8. a kérdőívet kitöltők elsöprő többsége nem használja a Job Option fájlt, a Certified PDF profilt vagy saját Distiller beállítást; értelemszerűen az alapbeállításokon kívül nem nyúlnak hozzá, mondván, úgy jó, ahogy van – azok, akik mégis módosítják a beállítást, többen dolgoznak az óhazában, mint odaát, és többségük szakszövetségtől, nyomdai előkészítő cégtől vagy a nyomdától kapja a módosítandó értékeket (A válaszadó amerikaiak 83, európaiak 71 százaléka egyetlen szövetségnek sem volt tagja.),

9. a JDF elterjedtsége sem változott tavaly óta, Amerikában nem is várható változás, ám az európaiak harmada tervezi, hogy foglalkozik vele,

10. a Certified PDF-et az európai válaszolók negyede, az amerikaiak tizede használja. A Certified PDF használatához ismerni kell a PDF-feldolgozó vállalkozás követelményeit, ez akadálya lehet a szoftver terjedésének.

2003. június 13.

területén kifejtett tevékenysége is. Szintén az Enfocus mellett szólt, hogy a Creo, a Heidelberg és a Fujifilm is az Enfocus eszközeit választotta – ez bizonyítja a szoftver használhatóságát.

A Courier a beágyazott Enfocus eszközökkel nem alkot Enfocus Certified Workflow-t, ám ha ez utóbbival is rendelkezik a felhasználó, akkor képes együttműködésre. A Jaws termékek jelenleg a PDF 1.4-es előírásának felelnek meg, ám amint véglegesíti az Adobe az 1.5-t, a Jaws is "upgrade"-el.

A Courier nem csupán az előkészítés munkáját teszi egyszerűbbé és megbízhatóbbá. Információ – nyomtatás módja, helye, ideje, depó, kiszállítás, számlázás – cserére is alkalmas.

A Courierral számos programból állítható elő minőségi PDF állomány, a legtöbbet használtak között a Microsoft Wordöt, a QuarkXPresst és az Adobe InDesignt nevezte meg a Global. A Quark amúgy is a cég szíve csücske, hiszen a hatos verzióban Jaws motor generálja a PDF-et, reményt adva további piacbővülésre.

CERTIFIEDPDF.NET

Az Enfocus a nyár elején indította el szolgáltató weboldalát, a www.certifiedpdf.net-et. A PDF szerepének erősödését jelzi a honlap indítása. A nyomdaiparban dolgozó cégek, melyek PDF-en is fogadnak anyagot, itt közzétehetik a beérkező adatokra vonatkozó előírásaikat letölthető formában, elsősorban Distiller Job Optionsökre és Enfocus PitStop PDF Profile állományokra gondolj, de akad, aki ICC profilokat is közzétesz. Az Enfocus munkafolyamatszoftvereit használók azonnal értesülnek, ha a kitett beállítások változnak – ehhez persze nekik is regisztrált felhasználónak kell lenniük.

A június 11-e óta működő honlapot európai és amerikai cégek is használják, a szövetségeknek nem kell regisztrációs díjat fizetniük. Az Enfocus a PitStop és Instant PDF szoftverei fokozatosan vállnak a honlappal szorosan együttműködővé.

A honlapon ezen igen hasznos szolgáltatás mellett felhasználói fórum működik. Letölthetőek dokumentumok is, amelyekben az Enfocus vázolja, miként gondolja el a PDF használatát, saját munkafolyamatainak elvi és gyakorlati megvalósítását, illetve a PDF-fel kapcsolatos szabványok is gépedre varázsolhatók.

"Célunk, hogy a grafikai és nyomdaipar PDF-et használók számára hasznos szolgáltatást nyújtsunk – mondta **Catherine McCarthy**, az Enfocus menedzsere. – *Az on-line fórum köré szerveződő PDF-használó közösség számunkra is hasznos információkat ad, segít fejlesztésünk helyes irányban tartásában."*

AZ ARTS-É A LANTANA

A gyönyörű nevű ARTS (A Round Table Solution – Kerekasztal Megfejtés) felvásárolta a Lantanát, melynek szoftverei számos PDF alapú munkafolyamatnak adják hasznos részeit. Az ARTS főtulajdonosa, a BinaryThing elnöke, **Karl De Abrew** e tett céljaként az integráltabb szoftvermegoldást, a kedvezőbb árfekvést és a várhatóan nagyobb vásárlói megelégedettséget említette.

PDF/X- ÉS JDF-ISMERŐ POSTSCRIPT

Az Adobe nem csak a PDF-szabvánnyal és az arra épülő szoftverekkel igyekszik elnyerni a szakma szeretetét és büdzséjét. A jó az öreg a háznál! gondolat jegyében a régi, sokak által megszokott PostScript nyelv leírását frissítették. Az új 3.3016 támogatja a nyomdai munkavégzés automatizálásához elengedhetetlen JDF-et (Job Definition Form – Munka Leírása, amely, például CtP használatakor, a nyomdai berendezés vezérlését is elvégezheti), hirdetések készítéséhez a PDF/X-et és természetesen a PDF 1.5-t – ami kicsit furán hangzik, elsőre.

Don Walker, az Adobe nyomdai munkafolyamatok sztármenedzser nem is szerénykedett a termék dicséretekor. *"A PostScript 3 továbbra is mértékadó szabvány, amely számtalan végberendezés számára hordoz átméretezhető nyomtatási információkat minőségi munka elvégzéséhez. A most megjelent leírás tovább tágítja a RIP technológia határait, gyorsabbá teszi azt, és beemeli a PDF-et a modern munkafolyamatba."*

Az először 1982-ben napvilágot látott Postscript nyelvet és fordítóprogramot számtalan cég licenceli az Adobe-tól.

APAGO PHEON FÁJLKONVERTÁLÓ

A számtalan PDF-előírás, -ajánlás és -alszabvány egyre többek számára teszi átláthatatlanná és kaotikussá azt a világot, amelynek célja a munka egyszerűsítése és felgyorsítása lenne. Az Apago cég Pheon szoftvere baráti ezer dollárért a segítségedre lehet. Azon túl, hogy ismeri a legnépszerűbb és pár ritkán használt, de nagyon fontos fájlformátumot, alkalmas batch-futtatásra (kötegelt futtatásra), kép megvágására, átméretezésre, ICC-profil kezelésre.

PDF-ALKALMAZÓ BIZTOSÍTÓ

A biztosítók világa is kezdi felfedezni és megszeretni a PDF világát, legalábbis Amerikában. A költségcsökkentés és ügyfélbarátibbá válás eszközének vélik a webes felületű kommunikációt, az interaktív űrlapkitöltési, kezelési és feldolgozási lehetőséget. Az internetes adatmódosítási, bejelentési lehetőség rugalmasságot ad a felhasználóknak – akár vasárnap, akár hajnali egykor is élhet a lehetőséggel. Az automatizált feldolgozás nem csak csökkenti az adatrögzítésből származó hibalehetőséget, de azonnali válaszoldal generálásával jelentősen növeli az ügyfél elégedettségét.

A cég számára az automatikus feldolgozás bércsökkentést, iroda négyzetméter-csökkentést jelent, és pillanatra kész állapotjelentéseket – elsősorban. Az Anthem Life amerikai biztosító több millió ügyfelét eddig 830 000 alkalmazottal, 37 000 irodában szolgálta ki. A PDF teljes körű bevezetése után jelentős csökkentést terveznek – főleg az élő munkaerőben.

Független a Ghent PDF csoport

A Ghent PDF Workgroup ismételten kinyilvánította, hogy egyetlen gyártótól sem függ, célja a nemzetközileg elfogadott, alkalmazás alapú PDF/X Plus specifikációk deklarálása, kevésbé latinul a nyomdaipar egyes területeire szűkíteni a PDF előírásait, amellyel megkönnyítik a PDF-generálás és ellenőrzés folyamatát (lásd kedves Almalap-szerzőnk vonatkozó cikkét a DigitArt magazinban).

A kinyilatkozás azért vált szükségessé, mert a PDF-szoftverek fejlesztésében érdekelt cégek némelyike túl erősnek vélte az Enfocus befolyását a csoportra. A történelmi hűséghez hozzátartozik, hogy a csoport létrejöttének motorja az Enfocus volt, és a csoport által tavasszal közzétett PDF-ellenőrzési metódus az Enfocus PDF Profilerére alapult. A csoport honlapján – http://www.ghentpdfworkgroup.org – bármelyik cég, országos grafikai, nyomdaipari szövetség csatlakozhat a csoport munkájához. A nyilatkozatban a ghentiek kérik is más cégek vezetőit, kezdeményezzék cégük belépését, hogy több PDF/X Plus támogató program készüljön.

A csoportszekciói jelenleg a JDF alapú job ticketen (munkaleíró állományon), a PDF/X-3 Plus előírásokon és az Acrobat 6 alapbeállításokon dolgoznak.

A Seybold a nyilatkozat kapcsán arra hívta fel a figyelmet, hogy a ghenti csoport rövid idő alatt nagyon hatékony munkát végzett a PDF/X Plus specifikáció kidolgozásával. Amerikában többek között a Time kiadó, de Európa–szerte is számos szövetség fogadta el magára nézve kötelezőnek vagy irányadónak a PDF/X Plus elveit, amely nagyban növelte a csoport értékét. Nem meglepő, hogy további szövetségek nyújtották be felvételi kérelmüket – a ghenti csoport eddig is már kilenc országot "hálózott" be. A Seybold értékelése szerint a PDF/X sikeressége nagyban köszönhető a csoport működésének – és ez fordítva is igaz.

DIGITÁLIS ALÁÍRÁS ACROBAT 6 ALATT

Az Adobe és az IBM összedolgozásának eredményeként megszületett a kriptográfiai lehetőségekkel bővített Acrobat Reader és Acrobat 6. Az IBM ThinkPad gépébe külön csip került, amelylyel a PDF állományok hitelesíthetők a Public Key Infrastructure (PKI) titkosítási metódusával. A titkosítási infók jellemzően a merevlemezre kerülnek – hasonlóan az autók lopásgátló eszközeihez, amelyek az adott autóban vannak. Az IBM megoldásával a titkosítás, hitelesítés információi csak és kizárólag a csipben találhatók meg, és az operációs rendszer nem fér hozzájuk. Ez az eljárás – szakértők szerint – egy nagyságrenddel megbízhatóbbá teszi a digitális aláírást. A csip, mielőtt bármilyen kódolásba vagy dekódolásba kezdene, számos felhasználóazonosító rutint futtat le, megelőzvén a gép lopásából, elhagyásából vagy eltulajdonításából adódó illetéktelen hozzáférést.

Internet News

MACROMEDIA CONTRIBUTE ÉS A PDF

A Contribute-ot a Macromedia azok számára készítette el, akik vágynak weboldalra, de nem programozók. A Contribute 2 FlashPaper szolgáltatása PDF oldalból weblapot kreál – ez afféle inverz Acrobat 6 (csak Windows) szolgáltatás, amely a weblapból készít egy klikkeléssel PDF-et.

A FlashPaper tudása kiterjed minden nyomtatható doksira, írja nagyképűen a cég honlapja, külön említve a PDF-et, az MS Visiot, az Excelt és az AutoCAD-et. A weben felpattanó Flash-ablakban jelenik meg a doksi. Így a felhasználó egyből ki is nyomtathatja a képet, nincs szükség az eredeti alkalmazásra – és az Adobe Readerre sem. (Hiába no, dúl a Macromedia–Adobe háború, ez is egyike a mellékhadszínтereknek.)

A jó hírt kövesse a rossz, a Flashpaper szolgáltatás jelenleg csak a windows-os felhasználók számára érhető el, noha a Contribute 2-nek akad OS X változata is.

OS X PROGIK XCODE-DAL

A júniusban tartott fejlesztőkonferencián mutatta be az Apple új alkalmazásfejlesztő eszközét, az Xcode-ot. A UNIX alapú és erejű megoldás felhasználóbarát Apple-felületet kapott. A gondos tervezés eredményeként ötödére rövidül a fejlesztési idő – legalábbis ezt állítják azok, akiknek volt szerencséjük kipróbálni a szoftvert.

A fejlesztés egyik fontos fázisa a hibakeresés, amikor a programot lépésről lépésre hajtják végre. A Fix and Continue lehetőség, amelyet az Xcode kínál, lehetővé teszi, hogy a hiba kijavítása után az adott pontról és állapotból haladjon tovább a szoftver tesztelése, ne kelljen elölről kezdeni a futtatást. Az Xcode alkalmas CodeWarrior projektek átvételére, Apple Script értelmezésére – ezt az alkalmazást már úgy tervezték, hogy kihasználja a PowerPC G5 teljesítőképességét, a program cocoás.

MEGSZŰNIK A MACES EXPLORER

A Microsoft bejelentette, hogy befejezettnek tekinti az Internet Explorer Mac platformú fejlesztését. **Jessica Sommer** szóvivő a felhasználóknak az Apple Safari böngészőjét ajánlotta. Cége – mondta – azért döntött így, mert nincs hozzáférése az operációs rendszer kódjához, amely a fejlesztéshez elengedhetetlen. A Microsoft azért rajta tartja a szemét a maces Exploreren, upgrade-ek és patchek várhatók, de az Explorer 6-ról szó sincs. Piaci elemzők szerint a Microsoft nem érezte szükségét, hogy az Apple konkurenciája legyen. Nem a Microsoft az egyetlen cég, amely adott területen elhagyja a Macet, mert ott az Apple saját fejlesztéssel jelent meg. Másfelől a Microsoft – talán az ismert monopol vád hatására – befejezi az Explorer, mint önálló termék, fejlesztését. Az Explorer-függők számára marad a winteles platform.

CNET

PS-EPS KONVERZIÓ A PANTHERBEN

Az előbb-utóbb Jaguárt váltó Párduc rendszerszinten támogatja a PostScript/EPS PDF-fé alakítását. A rendszer segédprogija, a Preview alkalmas PostScript vagy EPS állomány megmutatására dupla klikkelést követően. A segédprogi a kiválasztást követően PDF-fé alakítja az állományt, így mutatva meg és téve azt kinyomtathatóvá. Ez magyarán azt jelenti, hogy a Mac felhasználói op. rendszer szinten tudnak PDF-et generálni, nincs szükség más gyártó szoftverére. A generálás szó szerint veendő, a PDF bárminemű szerkesztéséhez továbbra is szükség lesz az Acrobatra vagy más PDF-szerkesztő szoftverre.

A konvertáló tudást az Apple az Adobe Normalizer technológiájának köszönheti. A Normalizer a Distiller része, motorja.

A Preview megenged némi szövegmásolást, indexelt szövegben keresést. Arról sincs igazolt információ, hogy az előállított PDF az előkészítésben használható PDF lesz-e.

Apple

APPLE – ADOBE – QUARK

Az Almalap maga-maga is elgondolkodott, hogy mitévő legyen. Váltson Quark és Acrobat hatra, vagy csak Quark hatra, vagy hagyja a fenébe az egészet, és döntsön az InDesign mellett. Az érintett cégek nemhogy segítenének, de kavarják...

A nyár eleji Apple World Wide Developers konferencián jelentett be **Steve Jobs**, hogy a Mac OS X Párducában a Preview – amely a mostani rendszerben képes PDF megjelenítésére – jelentős tudásbővülésen megy át. A jelenlévők rendesen örvendeztek – a PDF-generáló szoftverek fejlesztésében érdekeltek sokkal kevésbé. Ám második gondolatként megfogalmazódott, vajon képes-e majd a Preview minőségi, nyomdai előkészítésben használható PDF-et írni.

Will Eisley, az InDesign vezető tervezője a szünetben megdicsérte a Quark használta Global Graphics-féle Jaws PDF motort, mondván hogy a Quark 6 alatt milyen kiválóan működik, de aztán saját névjegykártyájára pillantva sietett hozzátenni, hogy a Jaws a Quarkon kívül igazából nem bizonyított. Ugyanakkor örül, mert a Quark 6 megjelenésével a felhasználók döntéshelyzetbe kerültek – most már a saját gépük előtt próbálhatják ki, melyik szoftver mit tud.

Eisley mellett sok szakember is úgy véli, hogy az InDesign veri a Quarkot – és itt nem csak az áttűnésre vagy az "eredeti" PDF-generátornak nevezett Adobe motorra gondolnak. Ők úgy vélik, hogy az InDesignnak van másfél év natív OS X előnye, és a plug-injei is rendre elkészültek már OS X alá. A Quark vásárlói azonban még nem kapnak kész rendszert OS X alá, mivel az XT-k még nem készültek el, ráadásul újra meg kell őket vásárolni.

További érvként hangzott el az Adobe mellett, hogy az Acrobat 6 Pronak mindenképp ott a helye az előkészítő stúdiókban, függetlenül a használt tördelő szoftvertől.

Az elismert PDF szakember, **Leonard Rosenthol** véleménye szerint a Preview és a Global Graphics is jó PDF-et állít elő, ám azok, akik már hallottak alátöltésről, direkt színről, üzembiztosan nem elégednek meg a Previewval. *"Ám azoknak* – tette hozzá –, *akik Classic módban quarkolnak, nincs szükségük sem Acrobatra, sem Jawsra, hogy PDF-t írjanak."*

"Azáltal, hogy az Apple az Acrobat Distiller–Adobe Normalizer megoldását licenceli a Párduchoz, a felhasználók – köztük a Quark 6 felhasználói is – bármikor átalakíthatják PostScript fájlukat PDF állománnyá, ehhez elég csak megnyitni a Previewban őket és elmenteni."

Összefoglalva (mit csinálva? – kérdé a Gonosz Almalap), aki PDF-et akar ellenőrizni, szerkeszteni, annak továbbra is a megszokott alkalmazásaihoz kell fordulnia. Az egyéni ízlés kérdése, hogy örömöt okoz-e, ha a tördelő szoftver megtanul PDF-et írni, majd zenét tölteni, később a gyerek házi feladatát megoldani. A tapasztalat az, hogy minél bonyolultabb, összetettebb egy program, annál nagyobb a hibázás lehetősége. Az összetett programok folyamatosan upgradeelendők, mert az általuk közvetített tudáshalmaz elemei még véletlenül sem egy időben jutnak újabb fejlettségi szintre.

FONTAGENT PRO XT QUARK 6-HOZ

Június tizedike óta kapható az Insider Software betűcsalád–menedzselő és –javító segédprogijának QuarkXpress 6-hoz készített változata. Az XT elveti a hibás betűket (nem kelnek ki), kiszűri a duplázást, a nem kívánatos pontméreteket, és optimalizált és rendesen szervezett betűállományt kínál. Segítségével építhetsz betűkönyvtárakat, -készleteket, amelyek aktivizálását és kikapcsolását is segíti a progi.

A Quark doksi megnyitását követően a FontAgent önállóan aktivizálja a használt betűket, a hiányról pedig kis üzenettel tájékoztat. A 10.2-es vagy frissebb Jaguárt kívánó progi a merevlemezen három, a memóriában hét megát igényel. Dobozban 23 000, letöltve 20 000 forint az ára – ez utóbbi után a vevőnek kell vallani és vámot fizetni, az árakon nincs se vám, se szállítás, se áfa.

QUARK ÉS A FEJLESZTŐK

Aki szelet vet, vihart arat – szól a mondás, és ezúttal a Quark szokásával ellentétben gyorsan mozdult, és megelőzte a viharkárokat. A szélvetés a fejlesztőivel kötendő szerződés azon passzusa volt, mely szerint a fejlesztő semmilyen módon nem vesz részt a Quarkkal és a szerződés megnevezte XT-kel konkurens termék készítésében. A fejlesztők számára egyértelmű volt, aki ezt aláírja, az jog szerint nem írhatja át XT-jét például InDesign plug-inné – össze is gyűltek a legnagyobbak megtanácskozni, mi tévők legyenek.

A Quark fizette jogászok az általuk írt sorokat akként értelmezték, hogy azok mindössze a Quark szellemi tulajdonát képező fejlesztő eszközök – XTensions Developer Kit – és a fejlesztéshez elengedhetetlenül szükséges, ezért átadott tudást védik.

Látván a külső fejlesztőcégek elszántságát, a Quark enyhített a megfogalmazáson, amely most már csak a Quarkkal direkt konkuráló termékek fejlesztésétől való távolságtartást várta el – azaz plug-in igen, maga az InDesign nem megengedett (magyarán a Adobe nem lehet Quark XT fejlesztő – ezt miként éli túl?). A fejlesztők egy része ezt már elfogadhatónak találta, másik részük már rég aláírta a szerződést.

Susie Friedman, a Quark illetékese némi értetlenséggel a hangjában nyilatkozta, hogy csupán a Quark szellemi tulajdonát kívánták megvédeni, és igazából nem érti, mire volt jó ez a nagy hajcihő.

MEGVETTE AZ EXTENSIS A DIAMONDSOFTOT

A FontReserve programjáról ismert DiamondSoftot 1995-ben alapították Kaliforniában. A Celartem Technology tulajdonában lévő Extensis megtartja saját betűkezelő szoftverét, a Suitcase-t is, így egy ideig maga-magának lesz legnagyobb konkurenciája. Az ideig a jövő évet jelenti, amikor a két program egyesítéséből származó új termék bemutatkozik

A kiadványszerkesztés a kezdetekben néha nem is jelentett mást, mint harcot a betűkkel, a betűkért – a betűk ellen. E küzdelem nagysága exponenciális arányban állt az adott ország nyelvében létező nem angolszász karakterek számával. Mára a küzdelem kevésbé heves – az angolszászoknál –, de fel-fel lobban mifelénk egy op. rendszer váltásakor. A csitulás oka épp az op. rendszerek okosodása, amint folyamatosan átveszik a betűkezelés feladatát. A PDF munkafolyamatok egyik előnye-fontossága (érted: fontossága, jajj, de vicces!) a betűcsaládok teljes dokumentumba ágyazottsága. A nem PDF alapúak esetében rutinból – és néha jogszerűen is – kerülnek a nyomdába menő CD-re a kiadványban használt betűcsaládok.

Ami jó a felhasználóknak, az nem öröm a betűmenedzser program fejlesztőinek. A szakértők az DiamondSoft felvásárlását a piac csökkenése elleni védekezés első határozott jeleként értelmezik. Ám előbb-utóbb a most kitágított Extensis-piac is össze fog szűkülni.

PDFNews, About.com
Seybold, DTPWorld
EduPage

10 jó tanács, amelyek igazságát nagyszámú tapasztalati példa támasztja alá, és persze az ellenkezőjét is.

Cégvezetési gyorstalpaló

1. Soha ne dolgozz barátaiddal vagy családtagjaiddal! Úgy vélem, hogy kezünk alá dolgozó barátaink és családtagjaink több fejfájást okoztak már, mint megrendelőink. A szerelemből, barátságból segítésnek szinte mindig végtelenbe nyúló munka a vége – te nem mered sürgetni vagy rossznak tartani azt, amit a másik végez. Ha az együtt dolgozás elkerülhetetlen, akkor olvasd el a következő pontot!
2. Családtaggal (is) mindig köss szerződést! Profi vagy. Az alvállalkozókkal kötött szerződésed irodalmi remek. Miért is titkolnád el barátod vagy családtagod előtt. Soha ne kezdj munkához úgy, hogy majd aláírjuk. Ha nem csak mondod magadról, hogy profi vagy, hanem úgy is viselkedsz, akkor jobban bíznak benned, egyszerűbb lesz a dolgod – és kevésbé mernek kivételezést kérni.
3. Számlázz! Szívességből dolgozol? Vagy – ellentétben a fentebb javallottakkal – a családot segíted? Biztosítsd őket arról, hogy veled jó vásárt csináltak! Küldj nekik számlát még akkor is, ha nem kéred el a fizetségedet! Így megtudják, milyen összegű ingyenmunkához jutottak hozzá, és nem mesélik fűnek-fának, hogy szerelemből vagy semmiért dolgozol.
4. Védekezz alapdíjjal! Legyen egy alapdíjad, amelyet minden megrendelőd ismer. Csak egyszer tegyél meg egyetlen kattintást is ingyen, másik kilencre fognak megkérni. Ha a megrendelőd tisztában van a díjazásoddal, akkor igyekezni fog összegyűjteni a módosításokat, és nem egyesével mondja el őket.
5. Ígérni mindenki tud... Ha annyi százasom lenne, ahányszor megígérték, hogy az adott munkát követi az *"évszázad megrendelése"*, akkor már multimilliomos lennék. Nem érdemes jövőbeni üzlet reményében árengedményt adni. Ha már adni akarsz, ígérj kedvezményt az *"évszázad üzletére"*.
6. Menteni, menteni, menteni! Mit is teszel, ha merevlemezed megreccsen, és az egyik megrendelőd azonnal akarja valamelyik munkát? Megfelelő archiválás és egy új merevlemez csodákat tesz. Archiválás nélkül munkáidtól búcsút vehetsz (szép spanyolsággal hasta la vista), és sok órádba fog kerülni, mire mindent újra megcsinálsz – ha megtudsz. És érdemes a szerződésben azt is rögzíteni, hogy meddig őrzöd meg a munkákat.
7. Nem vagy doktor! Akadnak olyan független tervezők, akik 7/24 készenlétet vállalnak, mondván milyen jó is az. Ha vállalkozol, akkor van rendelési vagy nyilvántartási idő. Ha a megrendelő ezen időpontokon kívül akar dolgoztatni, akkor annak felára van – nem is kevés. Ha nem szabsz időhatárokat, akkor megrendelőid átszabják az életed.
8. Ez nem vízvezeték-szerelés! Ha valakinek profi designerre van szüksége, akkor az eljön hozzád. Ahogy te is elmész a könyvelődhöz, az ügyvédedhez és a fogorvosodhoz.
9. Érdeklődj! Mi, designerek szeretjük úgy érezni, hogy minden, ami létünkhöz szükséges, megtalál minket. Jelentkeztél már valaha megbízásért? Ne várj a hívásra, keresd te fel a lehetséges megrendelőidet! Adtál árajánlatot, és se kép, se hang? Miért nem hívod fel a céget? Érdeklődj! És ha pechedre másnak adták a munkát, talán nem ártana megtudni, miért, hogy legközelebb...
10. Nem csak a pénz... Ne tekintsd a kocsidat vagy utolsó nyaralásodat a sikerességed mértékének – semmilyen értelemben sem. Hiába mész el két hétre nyaralni, visszatértedkor ugyanaz a kiakasztó, noha jól fizető munka fogad, akkor ez nem perspektíva. A pénz nem minden, egy idő után kell a kihívás. A jó munkakörnyezet. A változatosság.

Judy Litt

FÉLMILLIÁRDOS BÜNTI

A bíróság augusztusban jogerős ítéletet hozott a Microsoft ellen, amiben 521 millió dollár kártérítést ítélt meg a kaliforniai egyetemnek és az Eolas Technologiesnak, mivel a Microsoft engedély nélkül használta fel a két felperes már szabadalmaztatott plug-in és applet weboldalba beépülési technikáját az Internet Explorer böngészőprogramban. A bíró 1,47 dollárt ítélt meg minden 1998 novembere és 2001 szeptembere között értékesített Windows operációs rendszer után a felperesek javára. A technológiát az egyetemen dolgozó, de az említett cégbe tömörült tudósok alkották meg, így a büntipénz java a céghez kerül.
A Microsoft érvelése szerint a program készítésekor még nem volt levédve a technológia, de ha igen, ők nem azt használták. A cég fellebbez a döntés ellen, de nem elsősorban a magas pénzösszeg miatt: a nagyobb probléma az, hogy át kell programoznia a kérdéses részeket az Explorerben. Ez nem csak azért nehézkes, mert a világhálón barangolók 90 százaléka ezt a böngészőt használja, hanem azért is, mert a technológia már be lett építve a HTML-kódolásba, és a WWW Konzorcium mindezt jóváhagyta. A Microsoft és a konzorcium szakemberei azt mondták, hogy egy olyan megoldáson dolgoznak, ami a lehető legkevésbé lesz zavaró a végfelhasználóknak.

PhotoShop
60 órás tanfolyam a MacAcadémián
További információk az Interneten: www.macacademia.hu, e-mailen: mail@macacademia.hu, telefonon: 06-30-919-1965

Dokumentumfilm-készítés

A múlt hónap eleje óta látható egy reklám a magyar csatornákon, ami minden maces szívét megdobogtatja. A feliratok erősen hajaznak az egyik régebbi op. rendszer kedvenc betűtípusára. Az állóképek mozgatásáról pedig az iMovie jut mindenkinek az eszébe, aki egyszer már megpróbált fényképet beemelni a moziszerkesztő programba. Ez a cikk ugyan nem a reklámfilm elkészítését mutatja be, de ígérem, a végén képes leszel te is hasonló tettre.

Az elmúlt években jelentős változások történtek a filmiparban. Az Emmy-díjas Ken Burns, aki dokumentumfilmjeivel tett szert világhírre, digitálisan újravágta, szerkesztette leghíresebb művét, a Polgárháborút (The Civil War). Az év első felében megtartott Digitális Hollywood konferencia egyik résztvevője, Chris Meyer tízdolláros programocskát mutatott be, a Photo2Movie-t, amely segíti fényképek beemelését az iMovie-ba. A szoftver sokak tetszését elnyerte, nem véletlen, hogy az iMovie 3 felszívta a segédprogi tudását, az iMovie könnyedén veszi át az iPhoto képeit.

Az alig egymegás segédprogi legfontosabb tudása a Pan & Scan, amely a Ken Burns effekt nevet nyerte el a szakmában. Mindenki látott már ilyet, a fényképen siklik a kamera – mondjuk végigpásztázza az utcarészlet házait –, miközben ráközelít vagy távolít a képre. (A filmesektől ezúton kér elnézést a fordító a nem szakszerű kifejezések használatáért.) Ezt meglátva elgondoltam azon, hogy nem kellene-e meghirdetném a házam alagsorában található öreg stúdiómat – százezer dolláros Mac Média 100 munkaállomás, 10 GB-os raid (15 000 dollár), szoftver (20 000).

Rájöttem, hogy a meglévő PowerBookommal és az alig tízdolcsis szoftverrel remek videókat tudok készíteni. Videokamera? Arra nincs is szükség, hiszen fényképekből fogok dolgozni, elég egy kis digitális kamera.

Az Apple-nek köszönhetően egyre többen másoljuk be felvételeinket a számítógépeinkbe, ám elsiklunk afölött, hogy rövid idő alatt milyen messzire jutott ez a technológia. A filmművészet mindenki számára elérhetővé vált – az eszközök nem kerülnek csillagászati összegbe. A házam alagsorában három Macen és egy PC-n épp animációt renderelek, Bryce-szervert üzemeltetek. Hat évvel ezelőtt ugyanehhez a munkához Silicon Graphicszek és vagy egymillió dollár kellett volna. Az Apple lehetőséget ad mindannyiunknak, hogy filmet készítsünk. Ritka szerencsések vagyunk!

Nem elkalandozva a dokumentumfilm készítésétől, úgy döntöttem, jobb filmet alkotok, mint a mester, Burns.

MIRE LESZ SZÜKSÉGED?

- Szkennerre vagy digitális kamerára (esetleg digitalizált képekre),
- iPhotora vagy Photoshopra,
- iMovie-ra,
- digitalizált zenére (iTunes?),
- esetleg a freeware Audio In segédprogira, (nem kötelező),
- Photo2movie (9,95 dollár – neten át),
- másodpercmutatós órára,
- pár száz mega szabad helyre – filmgazdagságtól, – hossztól függően.

KÉP ÉS ZENE

Bármily meglepő és szokatlan, a dokumentumfilm készítése előtt eldöntendő, hogy miről fog szólni. A filmek legtöbbjének van története, koncepciója, te is tervezd meg a forgatókönyvedet! Én a farmon töltött gyerekkoromról fogom a mintafilmet elkészíteni.

Először eldöntöttem, hány fényképet szeretnék megmutatni. E döntés meghatározta, hogy milyen hosszú lesz a hangsáv. Ha ragaszkodsz egy zenéhez, akkor érdemes papírceruzás számolást végezni, hogy mennyi képre lesz szükséged. Kezdjük akkor a hanggal!

A hangsávot megtöltheted bárhonnan származó mp3 fájllal – kiváló forrás az iTunes állomány. Ha elindítottad az iMoviet, akkor a hangsávba bármely zenei CD sávot behízhatod. Én úgy döntöttem, hogy a .Mac előfizetéssel kapott ze-

Az iMovie 3 "külső" segítség nélkül is alkalmas dokumentum-filmnek látszó remekek elkészítésére. A felhasználandó fotóidat az iPhotóból szerzi be az iMovie, zenét pedig az iTunesból – ez a három program "jár" a Mac vásárlóinak, a gép árának része. (A netről is le tudod őket tölteni, onnan is frissíthetsz a legújabb verziókra. A felsoroltak közül az iTunesnak létezik régi OS változata is.) A képek amatőr rendbetételére az iPhoto kiváló – eltüntetheted a piros szemeket, javíthatsz a kép világosságán, és fekete-fehérré is alakíthatod őket. Ha sok képet kezelsz az iPhotoban, akkor érdemes külön mappába tenni a mozikészítésre szántakat, mappánként tudsz böngészni az iMovieból. A jobbra lévő képen épp a fotók közül választottam egyet.

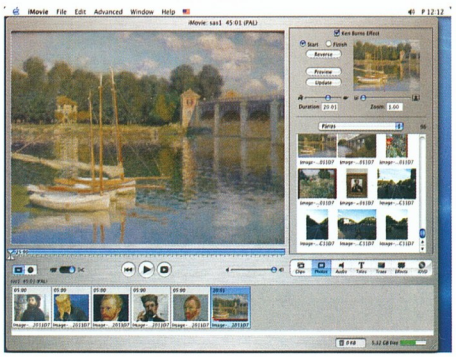

A kép jobb fele a szerkesztés helye. A Ken Burns effekt bekapcsolva. Megadhatod a kezdő és a vég állapotot. A képre bármely részét ötszörös nagyításig választhatod ki kezdő vagy vég kockának, megadhatod a kép mutatásának idejét. Ennyi idő alatt jut majd el az iMovie a starttól a vég képkockáig. Tapasztalat, hogy nem jó, ha a nagyításváltozás mértéke háromnál nagyobb – az iMovie egyenletes sebességgel nagyít, ám ez a szemnek gyorsuló (lassuló) nagyítást mutat. Szintén macerás megadni pixelpontosan egy képen belüli területet, mert nincs egzakt mérés, csak érzésbeli igazítás. Ha egy három fejes képen szeretnél egyik fejről a másikra, majd újabb burnsöléssel a másodikról a harmadikra menni, akkor az sok idődet fogja felemészteni.

nék közül válogatok. A több ezer zenét az iDisk > Software > Extras > FreePlay Music mappában találod meg, a számok közt akad tíz másodperces és öt-hat perc hosszúságú is.

Ha oszlopnézetben böngészel, akkor bele is hallgathatsz a számokba, mielőtt átmásolod őket a saját merevlemezedre.

Most, hogy megtöltötted a hangsávot, látod a hosszát. Ezt az időt oszd el a képek számával! Az én hangsávom hossza két perc és három másodperc. Ez 120 másodperc – kicsit kerekítettem, de a végén visszatérünk erre a három másodpercre is. Hat képet választottam ki, így egy képre húsz másodperc jut. Elsőre ez a húsz másodperc nem tűnik soknak, de menj oda a tévéhez és figyeld bármely műsort – nem monoszkóp ábrát – húsz másodpercig! Hány képváltást számoltál? Na ugye!

KÉPEK ELŐKÉSZÍTÉSE

A hat fotót egyszerre szkenneltem be – hiába no, az idő pénz. Ha iPhotot használsz, akkor többször beemelve e képet, Photoshopot utánozva fel tudod darabolni fotókra. Persze nem csak szkennelt képet, de nem is csak fotót, bármilyen képet használhatsz.

Milyen felbontású képeket érdemes használni? Elvileg elég lenne a 72 dpi, mivel a megjelenítő eszköz – monitor – nem tud többet. Ám ha rá akarsz majd közelíteni a kép egy részletére, akkor az ronda, kockás lesz, ezért én 300 dpi-ben szkennelem a képeket.

Nem feledve a célt, felülmúlni Ken Burnst, a képeimet átalakítottam fekete-fehérré, kicsit módosítottam a kontrasztjukon és fényességükön. Lévén Photoshopban járatos, kicsit időtől megtépázottá is tettem képeimet. Így jobban hihető, hogy ezek a képek évtizedekig ládák mélyén, könyvekben vagy a padláson lapultak meg.

FORGATÓKÖNYV

Már említettem, hogy jó ha van. Ne valami rettenetes irodalmi munkára gondolj! Én például magam elé tettem a kiválasztott hat fotót, és addig rendezgettem őket, amíg sorrendjük és a fejemben megszülető történet nem egyezett meg és nem tűnt gördülékenynek. Az első pár alkalommal nem árt le is írni a képekhez tartozó szöveget – már ha hangalámondáson is gondolkodsz. És ekkor érdemes a kellékek közt emlegetett másodpercmutatós órát kézbe véve lemérni, tényleg belefér-e a kitalált szöveg az időbe. Nem is olyan egyszerű, mint elsőre tűnik. Ha úgy érzed, hogy jó volna a képeket valami apró felirattal ellátni, annak is most van itt az ideje.

Először arra gondoltam, hogy elmesélek egy rövid, a képekhez tartozó történetet, de aztán úgy döntöttem, a képek és a választott zene elég ütős, nincs szükség túlzsúfolni a mozit narrációval.

KÉPEK BEVITELE

Az említett tízdolcsis utilityvel is át emelheted a képeket az iMovie-ba. Noha az iMovie 3 igen sok tudását átvette ennek a segédprogínak, azért megfontolásra ajánlom beszerzését. Könnyen kezelhető – számomra legalábbis egyértelműbben, mint az iMovie ezen része.

Megadhatod a húsz másodperc nyitó és záró pillanatainak paramétereit, a kép milyen nagyításban legyen látható, és melyik része töltse be a képernyőt. Mivel a művészet mindig is egyéniségfüggő volt, így pontos recept nincs a sikerhez – kisgyerek, kutya, meztelen nő, ha mindenáron győzni akarsz. Az én tanácsom úgy hangzik, hogy a néző általában az utolsó pillanatra emlékszik, ezt érdemes kihasználni. A Photo2Movie play gombjára kattintva látod, mit alkottál.

Az iMovie 3 képes megnyitni az iPhoto albumait, és használni az ott tárolt képeket. Kiválasztva egy fotót szintén hasonló módon járhatsz el, meg kell adnod az első és az utolsó kocka beállítását.

TOVÁBBI LEHETŐSÉGEK

A segédprogi File > Advanced parancsával megnyitott beállításablak a klip finom beállítását kínálja – erre már nem képes az iMovie. Itt megadhatod a klip hosszát (20 másodperc), az első kocka mozdulatlanságának idejét (2 mp), a nagyítási vagy kicsinyítési sebességének elérési időpontját (tizedik másodperc), e sebességcsökkentés kezdetének időpontját (15. másodperc – öt másodpercig egyenletes tempóban közelítünk rá vagy távolodunk a képtől), és végül azt, hogy az utolsó képkockát mennyi ideig mutassa a gép (2 mp).

Én kicsit változtattam ezen a javaslaton, kezdetnek négy másodpercet adtam meg, a végén viszont nincs kitartás. Azért döntöttem így, mert az iMovie egyik áttűnés effektjét szeretném alkalmazni, ezért nem lesz szükség a kitartásra.

Ha minden beállítás elnyerte tetszésedet, akkor kattints a Make Movie gombra! A mentés helye a saját könyvtárad Movie mappája legyen. Figyelj arra, hogy fájlformátumnak DV

A képek között effektek, itt éppen az áttűnés. A kezdő filmesek készüljenek arra, hogy új időszámítást kell megtanulniuk – egy másodperc 25 kis egységből, képkockából áll. Az Almalap amatőr videó szakosztálya rendre ráfázott ezen ismeret hiányára és figyelmen kívül hagyására. Egymás mellé tettem két 20 másodperces képet. Közéjük 4 másodperces áttűnést. Az iMovie ekkor a két képet 17:05-re értékelte át (17 másodperc meg öt képkocka). Az első áttűnés visszanézésekor már tudtam, hogy az első kép utolsó kockája, utolsó 30-40 kockája az áttűnés áldozata lett – rosszul vagy egyáltalán nem látható. Tehát a kezdő kép végkocka látványa módosítandó. A módosítás után a gép (G4/733MHz, 256MB RAM) vagy egy percig molyolt. Ez alatt az újraszámolásban érintett képek, effektek nem módosíthatók. A többi igen, de ez – értelemszerűen – tovább lassítja a számolást. A sokadik finomításnál már rutinosan felprogramoztam a gépet és öt percig mással tudtam foglalkozni. A képen a kis mozi már letisztult változata látható, ám egyórás pancserkodás alatt az iMovie saját kukájába 2,3 gigabájtot rakott. A kukát csak akkor tudd üríteni – az ikonra kattintva –, ha a gép épp nem számol.

Ugyan a képen nincs felirat, ám annak felvitele sem gyerekjáték. A felirat összeszámolódik a képpel, amin megjelenik. A 20 másodperces képre tett 10 másodperces felirat a képet kettétöri, kapsz egy feliratlan 10 és egy feliratozott 10 másodpercest. Aki összetettebb trükkökre vágy, az bírjon türelemmel.

Streamet válassz. Ha majd szalagra is ki akarod játszani a végeredményt, akkor a legjobb minőségű renderelést kérd.

HANGALÁMONDÁS

Noha a magam részéről úgy döntöttem, hogy nem lesz hangalámondás, azért megmutatom, miként oldható meg, noha nincs túl sok lehetőség. A legegyszerűbb, ha az iMovie-val veszed fel a szöveget.

Az Audio gomb alatt férsz hozzá a hangkezeléshez. Ha géped beépített mikrofonos vagy van aktív mikrofon csatlakoztatva, akkor a kijelzőn máris láthatod, milyen hangosan gondolkodsz. Egyetlen gond lehet csak, az iMovie sebességkihívásokkal küzd a hang merevlemezre írásánál. Az Audio In freeware segíthet, keresd a VersionTracker weboldalon. Nem az évezred csodája a kinézete, de használati értékéből ez semmit nem von le.

Tovább nehezíti a helyzetet, hogy az iMovie valamilyen rejtélyes okból nem ismeri fel az Audio In írta aiff formátumot. Így tedd a következőket! A segédprogi az Asztalra menti a felmondott, rögzített hanganyagot, innen vonszold át az iTunes könyvtárába, majd az iTunes > Advanced > Convert Selection to mp3 parancsával alakítsd mp3 fájllá, amit ments is el!

FORRÁSOK BEGYŰJTÉSE

Végighaladva az iMovie pontjain, gyűjtsd össze az előkészített klipeket és hanganyagokat! És talán érdemes a projektet el is menteni.

Ezt követően helyezd el a klipeket a megfelelő sorrendben – én a diakép elrendezés nézetet javallom, nem a sávos szerkesztőt, az előbbiben könnyebb áttekinteni, hogy megfelel-e az elrendezés a forgatókönyvnek.

ÁTTŰNÉSEK

Áttűnésnek nevezem azt, amikor egyik fotóról a másikra, egyik képsorról a másikra vált a kép. Ez lehet egyetlen vágás is, de alkalmazható olyan megoldás is, amikor egyik képsor a másikba "átfolyik". Az áttűnések befolyásolják a képek sugározta hangulatot is – jellemző hiba, amikor effekt effekt hátán, egyik áttűnésből a másikba esik a film. Hasonló ez a B5-ös szóróanyagon található 17-féle betűtípushoz. Ahogy a kiadványszerkesztésben, úgy a mozikészítésben is alapszabály: a kevesebb az több. Használj három-, esetleg négyfajta áttűnést, röviden, ne uralkodjanak a filmeden!

A példamozimban én hármat használok. Az első a fade in, ezzel kezdődik a mozi, a zene hangjaira feltűnik az első kép. A második használt áttűnés a cross-dissolve, amelyekkel a klipeket váltom. Ez az egyik kedvencem, az egyik kép elhalványodik, miközben a másik feltűnik – az áttűnés finoman, szembarátian megy végbe. És végül az utolsó klipet fade outtal zárom, a kép eltűnik – felelve a mozi elejére.

Beszéljünk a díjamról! Volt másfél órányi munkám és az eredmény egy majdnem kétperces vérprofi dokumentumfilm!

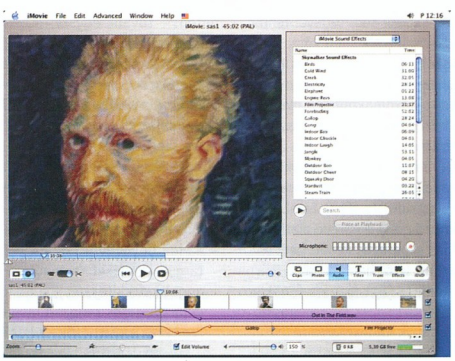

Az iMovie hangkezelése a kezdők számára is sokkal egyszerűbb és kézenfekvőbb, mint a képeké. Két helyről gyűjthetsz zenét – ha nem bonyolítod az életed. Az iMovie-val érkezik jó néhány hangeffekt – nyíló ajtó, madárcsipogás, vetítőgép hangja. A második lehetőség az iTunesban tárolt vagy gyűjtött zenéid. Ahogy a képen látható, átváltasz (a nagy kép alatt legbalrábbi kapcsolóval) dianéző módból (előző képeken alul) idősávosba. A kiszemelt zenét belerántod a két zenesáv egyikébe. Saját tapasztalatomból kiindulva, kezdőként ne próbálj zenére vágni – de lehet, hogy csak nekem nem ment elsőre. Igazi kihívás volt, hogy a képekből összerakott "dokumentumfilmszerűség" és a zene hossza összejöjjön. Ebben segít a hangerő szerkeszthetővé tétele (lent középen Edit volume). Gyorsan tanulható módon változtathatod az egyes zenék hangerejét, fel- és lekeverheted őket. A két hangsáv használatával megoldható, hogy a zene elhalkuljon az egyik sávon, amikor a képhez kapcsolódó szöveg elhangzik a másikon. Nem szeretném elmesélni, hogy mi jutott eszembe – forgatókönyv hiánya –, amikor a rendben lévő látványhoz kitalált szöveg hosszabbnak bizonyult, mint a kép láthatósága. A képek újra számoltatása jó félórás küzdelem volt, néha rejtélyes módon az iMovie túl rövidnek találta az áttűnésekhez a snitt részleteket – szóval az iMovie csak elsőre tűnt gyerekjátéknak. Ámbár ismerve a mai fiatalságot – a leendő Fritz Langok, Jancsók és Antonionik már ott ülnek a gép előtt, és értik.

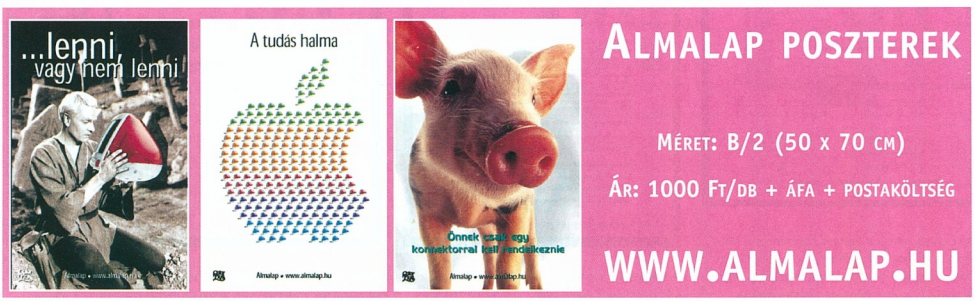

Lehet tippelni, mi jön a Párduc vagy Puma után. Tigris? Oroszlán? Gepárd?

Párduc a szülőszobán

Bioszból roppant gyenge voltam, csupán a piros meg fehér rózsák egymásra gyakorolt kölcsönhatásának színes krétával táblán történt levezetésével mentem át – ki is sodródtam a Lanchaster és York házak háborújáig. Így érthető, miért merem írni, hogy a párduc (Panther) tojásán repedezni látszik a héj, egyre több minden derül ki róla. És kérek minden vadrajongót, bocsássa meg, de a szótár a panthert egyaránt fordítja párducnak és pumának is. A Gonosz Almalap ehhez már csak annyit tett hozzá, hogy reméli, Steve nem a Rózsaszín Párducra gondolt, mert akkor az Amodent fogkrém színeit Barbi rózsaszínre cserélné az Apple, és az igen... Hogy is írjam lenne.

"A Jaguár megszerezte versenyelőnyünket a Párduc teszi megnyugtató vezetéssé – véli **Steve Jobs**, az Apple vezetője. – *A több mint száz újdonsággal, ezek közt néhány igazi nagy dobással, ismét az Apple diktálja a tempót a többi operációs rendszer fejlesztője számára."*

Az új Finderen kívül a Párduc része lesz az Exposé, amely egyszerre képes az összes megnyitott ablakodat megmutatni, és természetesen az iChat AV fejlesztett változata is.

A Finder egy helyre gyűjti és egy klikkeléssel elérhetővé teszi a felhasználó kedvenc mappáit, merevlemezeit, hálózati szolgáltatóit, iDiskjét (ez a .Mac előfizetéssel vagy hatvannapos próbaverzióval rendelkezők tárhelye az Apple szerverén) és hordozható tárolóit, mindent, ami szívednek kedves – és a Mac része lehet. A Finder sokkal gyorsabb keresésre lesz képes, visszatér a színkódolási lehetőség dokumentumok, projektek megjelölésére. A rendszer aktívan vizslatja a hálózatot Mac, Windows és UNIX szerverek után kutatva.

Az Exposé segítségével rendet vághatsz az ablakaid közt. A segédprogi megjeleníti és takarásmentesen rendezi el az összes ablakodat, így könnyen megtalálod azt, amelyiket épp használni szeretnéd – de képes arra is, hogy minden nyitott ablakot bedockoljon, így téve láthatóvá az Asztalod. Az iChat tarol, roppant sikeres, a Párduc alatt már teljes képernyős képátvitelt és kristálytiszta hangot ígér – bár ki tudja, szeretném-e a főnököm arcát nézni a 22 inches monitorom teljes szélességében.

A Párduc része a saját könyvtárat 128 bites AES titkosítással kódoló FileVault. Az anyagaidat elrejtő szolgáltatás folyamatosan dolgozik, a könyvtárad egy pillanatra sem marad kódolatlan. Ha megnyitsz egy fájlt – bármilyen alkalmazásból is – azt automatikusan kikódolja, ha mentesz anyagot, azt bekódolja. Ez a szolgáltatás a hordozható gépesek számára külön öröm, így gépeik elvesztése, ellopása feletti szomorúságukat nem tetézi adataik, fájljaik illetéktelen kezekbe való kerülése okozta félelem és kár.

A Párducban – amelyről részletesen **Giuseppe Tomasi di Lampedusa** írt, keress rá a neten! – tovább egyszerűsítették az egyre bonyolultabb hálózati csatlakozási lehetőségeket, IPSec Cisco és Microsoft hálózathoz, ActiveDirectory és SMB alapú saját könyvtárak a Windows szervereken és nyomtatás Windows-on át megosztott nyomtatókra.

És pár további változás (nyuszifülben, szeresse a párduc):

- a Mail egybegyűjti az azonos tárgyú leveleket (thread az angol kulcskifejezés), a mail címek fogd és rángasd módszerrel is kitölthetők, a HTML alapú leveleket a Safari motorja jeleníti meg,
- a Fast User Switching oly módon teszi lehetővé a felhasználóváltást, hogy a kilépőnek nem kell bezárnia futó alkalmazásait, és nincs szükség a gép újraindítására sem, logikusan,
- és jön a Pixlet, amelyet a Pixar (Jobs animációs film készítő vállalkozása) fejlesztett ki, minőségi mozilejátszáshoz,
- automatikus iDisk szinkronizáció – saját tapasztalatom az, hogy az iDisk, internetes elérése miatt, több mint rettenetesen lassú, az on-line szinkronizáció így nem tűnik csábosnak,
- az Address Book magába szippantja majd a faxküldésfogadás funkciókat is,
- igazi meglepetés lesz a Font Book, amely rendszer szinten kezeli a betűket, és képes azokat meg is mutatni. Az iTunes felületű – ez egyébként egyre gyakrabban használt jelzős szerkezet, azt az iTunes nézetet jelenti, amikor az iTunes a műfaj–előadó–lemez–számok nézetét látod – program támogatja a betűcsaládok keresését, aktivizálását, kikapcsolását,

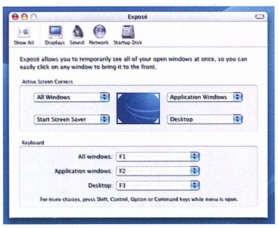

Az Exposé, amely a System Preferences > Personal sávjában lelt ikonhelyre, az összes használt ablakodat elrendezi a képernyődön, vagy bedokkolja őket – egyetlen gombnyomásra.

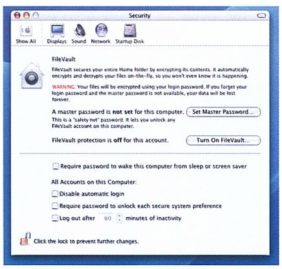

A biztonsági panel – File Vault – beállítása. Ez véd a géplopás ellen, csak a jelszót ne feledd!

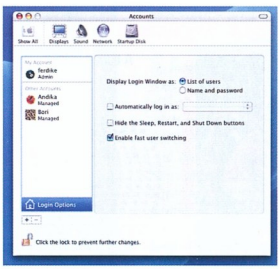

Mikor egy felhasználó számára kell váratlanul átemelni egy másik anyagát, az eddig ki-, be- és visszajelentkezést és időt jelentett.

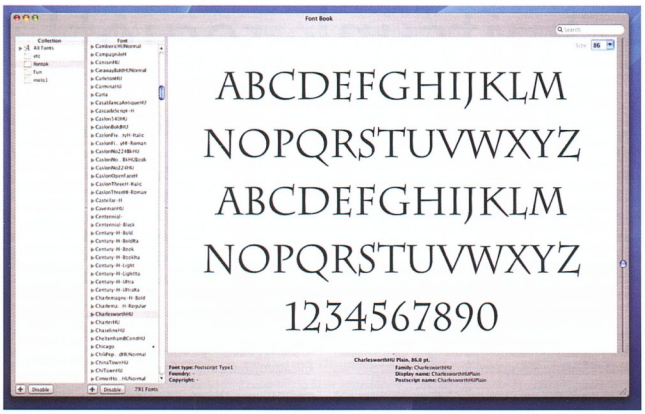

A betűcsaládok kezelése a számítógépes kiadványszerkesztés első napjától kezdve az egyik legtöbb gondot okozó feladat – még az angolszász országokban is. A hazánkhoz hasonló egzotikus karaktereket használók – ez a világ jelentős részét jelenti – külön szenvedés és kihívásként élik meg a képernyőn és nyomtatásban egyaránt használható betűk kezelését, menedzselését. Számos szoftverfejlesztő vállalkozás halmoz fel nyereséget betűcsalád menedzser program készítésével. A Mac OS X vicces betűmenedzselésével – akadnak mindenki által elértek, csak adott felhasználó által elértek, és egy felhasználó megoszthatja egyesekkel saját betűit – sikerült kicsit varázsolni a dzsungelből. Ám az Apple esetében a dzsungel ura a Párduc, és annak része, a Font Book. Az ábrán látható módon – a szaknyelvet beszélők iTunes-os elrendezést, a laikusak oszloposat mondanak – a Betű Könyv megmutatja az adott betűt, az elérési útvonalát, típusát, gyártóját és jogtulajdonosát, a betű családját, képernyő és Postscript nevét. A Párduc szülőszobájából kiszivárgott hírek szerint a Font Book menedzseli a betűk aktivizálását és deaktivizálását is a használat függvényében.

– a Preview megizmosodása a kiadványszerkesztés számára olyan fontos, hogy valahol a mostani számban külön cikkben olvashatsz róla.

PÁRDUC SZERVER

Az új op. rendszer verzió új szerververziót is jelent. A Párduc szerver kiemelt újdonsága az Automatic Setup további szerverek egyszerűbb létrehozásához, az Open Directory 2 a skálázható LDAP könyvtárakhoz, a Kerberos autentikációs szolgáltatás, a Samba 3 a windowsos kliensek bejelentkezésének és saját könyvtárának támogatására és a JBoss applikáció-szerver J2EE programok futtatására.

"A Párduc szerver összehozza az Apple legendás könnyen kezelhetőségét a Samba és az Apache alkalmazásokkal – véli **Philip Schiller**, az Apple első alelnöke. – *Az eredmény stabil, könnyen kezelhető szerver, amely otthon van maces, windows-os és linuxos környezetben is, remek szolgáltatásokat kínálva."*

Kevesen élhetjük meg azt az informatikusok szívét megdobogtató pillanatot, amikor egy rackszekrénnyi Xserve-t kell telepíteni. Aki átesett hasonlón, az tudja, az első igazi kihívás, a második már megy gördülékenyen, a harmadik már pikk-pakkra kész és a negyediktől állati unalmas. Az Automatic Setup a racknyi Xserve-t egyként kezeli telepítés szempontjából.

Az Apple lesz az első, aki Samba 3-mal szállítja szerver szoftverét. A Samba 3 Windows-felhasználóknak kínál fájl- és nyomtatáskiszolgálást. A wintelesek a megszokott bejelentkezési ablakon át másznak be Párduc szerverbe. A Samba 3 szorosabbra fűzi a két eltérő platformot használókat, egyre kevésbé észrevehető, hogy adott esetben saját vagy másik op. rendszerben turkál a kedves felhasználó.

A Párduc szerver másik nyílt szabványokon alapuló hálózati szolgáltatása a vegyes ügyfélkörnyezetre – ezalatt gépeket értsd, ne a felhasználókat – terveztetett. Része az Open Directory 2, ami egy robosztus LDAP directory és Kerberos autentikációs kiszolgáló OpenLDAP, Berkely DB, valamint a MIT által fejlesztett Kerberos KDC (Kerberos Domain Controller). Ez együtt ad ipari méretű skálázhatóságot és biztonságot. Teljesen új a levelezőszerver. A továbbfejlesztett nyílt forrású Postfix SMTP a Cyrrus IMAP és POP szerverekkel biztosít nyílt architektúrát, kiegészítve a kéretlen levelek és vírusok elleni szűrők beépíthetőségével, SSL-lel.

Továbbá új VPN szerver is került a Panther Serverbe, ami támogatja a MAC OS X, a Windows vagy a UNIX kliensek PPTP és L2TP alagutazott protokolljait.

A Párduc szerverbe került a frissített Apache, a világ legnépszerűbb webszervere, az Apache Tomcat és az Apache Axisszal együtt. Az új JBoss alkalmazásszerver és az új alkalmazásterjesztő eszközökkel a Párduc szerver a jelenlegi legegyszerűbb módja a J2EE alkalmazások fejlesztésének és kiadásának, terjesztésének.

Apple PR

Mac OS X, az alapok
4 órás tanfolyam a MacAcadémián (6000 Ft +áfa)
További információk az Interneten: www.macacademia.hu, e-mailen: mail@macacademia.hu, telefonon: 06-30-919-1965

Az egyik első Almalap korrektortalansági hibája volt az "Építsünk várost!" – Csata Sanyi fogta is a fejét, de mi a sajátunkat...

SimCity4 – Építsünk régiót!

A SimCity megélt már egy raklap imitátort, pár ötlettolvajt és néhány folytatást 1989-es első kiadása óta. A városépítő program legújabb verzióját, a SimCity4-t, Macre az i5works rakta át.

A kezdő elgondolás briliánsan egyszerű: építs egy várost a Mód"-ban pedig importálni lehet a "The Sims" játékból kedvenc simünket, vagy választhatunk a felkínált simek közül.

A kezelőpanel – The Simhez igazodva – a legtöbb tulajdonságot és eszközt a bal alsó sarokba helyezi.

elég összetett. Háromféle terület – lakóövezet, kereskedelmi terület és iparzóna – található a városban, és minden típusnak három gazdasági szintje létezik: alacsony (low), közepes (middle) és magas (high). Ezen csoportok megértése és helyes

Oktatópálya

A SimCity4 súgójával és oktatópályájával egy gond van csak: egyik sem ad megoldást arra a komoly problémára, hogyan is kellene játszani. Mindkettő megmondja, melyik gomb mire jó, de az összefüggéseket és a dön-

Madártávlatból festői öbölbe kanyarodik be a véletlenszerűen mozgó kis hajó. A szép táj – különösen a víz mentén – nehezen építhető.

A rendesen tápolt simek – a városaid lakói – előbb-utóbb felfelé terjeszkednek. És imádják, ha a világ különböző városainak épületeit összehordod.

Szobrod a parkban a Bürokrácia Irodaháza előtti téren. Ezért a látványért havonta sok-sok fenntartási költséget fizetsz majd. Érdemes? A simek szeretik!

József Attila lakótelep, ahol lakom veled – szólt a dal. Hát nem szép és csábító? A kép közepén magángimnázium – egyike az elnyerhető bónuszoknak.

Ha leszáll az éj – állítható, akár az örök nappal és az örök éj is –, akkor az egyetemen is csak pár lámpa pislákol. Stréberek, pedellusok élik életük.

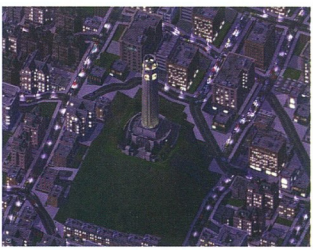

Az unatkozó szoftveresek még az autók lámpafényét is programsorba írták. Az éjszaka előrehaladtával rendre kialszanak a lámpák, hazamennek a legények.

puszta közepére, és igazgasd! A nagyja munka elvégezhető "Mayor Mode"-ban (Polgármester-mód), de ízlés szerint választható a "God Mode" (Isten Mód) és a "My Sim Mode" (Az én Simem Mód). Az "Isten Mód" megengedi, hogy úgy szabd át a terepet, ahogy akarod, az "Én Simem

A legérdekesebb újítás az, hogy a játékrendszer szétbontja a terepet különböző régiókra, hogy a potenciális városok közössége specializálódni tudjon. Míg a város megépítése és igazgatása olyan egyszerű, hogy majdnem mindenki elboldogul vele, a tényleges szimuláció

használata a kulcs a sikerhez. Persze ezt könnyebb mondani, mint csinálni... És bár nincs kitűzött cél a SimCityben, azért nem ártana, ha úgy építenénk fel a városunkat, hogy az fenntartsa magát, terjeszkedni tudjon, és elég komfortérzetet adjon a kis simjeinknek.

téshozatali folyamatot teljesen kihagyja a magyarázatból. Igazán fordíthattak volna erre nagyobb figyelmet, mert ez a játék nem egy "*megyek oszt ütöm*" gyorsklikkelő tanfolyam, hanem a logikára épít, viszont a legintelligensebb matematikus sem tud adatok nélkül, csupán mûve-

letekből konkrét eredményt kapni. (Vagy mégis?) A másik vaskos probléma az, hogy a tutorial és a súgó is szinte csak az újításokat magyarázza el, mintha magától értetődő lenne, hogy a játékos végigvitte az előző verziókat is. Nem tudom, ki hogy van ezzel, de én például utoljára a legelső résszel játszottam, azzal sem valami nagy sikerrel, mert még nem tudtam angolul, és akkoriban még az egérkezelés is problémát jelentett, nemhogy

Ráadásul a játék elején egy deficites városba csöppenünk, ami hónapról hónapra mélyebben ás simoelonjainkba. (A simoelon a játék pénzneme.) A kísérletezés csak addig lehetséges, míg a pénzmag tart, és csak a legtapasztaltabb játékosok képesek kihasználni a játék adta lehetőségeket, és nem tönkremenni idő előtt. A játék elméletileg csak akkor ér véget, ha százezer simoelon adósságunk van már – hiába engedélyeztünk pénzt hoa buldózerkurzor különcködik, az elharapódzó tűz terjedését nem zavarja az, ha pauzában van a játék. A legnagyobb probléma azonban az a bug, amely egyes közszolgáltatások – iskola, orvosi rendelő – leállása okoz. A kassza gyors kiürülésén kívül a simek fel is lázadnak, törnekzúznak. (A rutinos Simcitys halk megjegyzése, hogy nála ilyen csak akkor fordult elő, amikor az 550 főre tervezett orvosi rendelőre 1600 sim jutott.)

tességig formálható. Egy másik érdekesség, hogy rá lehet közelíteni minden egyes emberkére, amint napi tevékenységeit végzi. Ettől mintha valóban lélegezne, élne városunk.

Grafika

Nyilvánvaló, hogy rengeteg odafigyeléssel készítették el a SimCity4 grafikáját. A tájkép már-már fényképszerű, nézőponttól függetlenül. Városunk csinos és napos, szép színhatá-

Esténként a stadion fényei – építhető tizenyolcezer lakos után – alatt fociznak a simek. A baseballstadion csak 80,000 helyben lakó sim után építhető.

A tűzoltóállomások körzetén kívüli házak ki is gyulladnak. Vagy hagyod porig égni őket – népszerűségednek annyi – vagy odavezényeled a tűzoltókat.

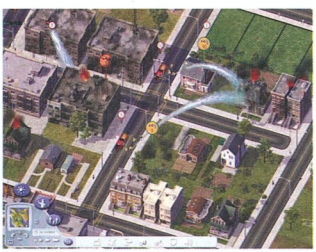

A bal alsó sarokban megbújó középiskola talán megmenekül a tornádó elől – a sújtások nem jönnek automatikusan, külön kell kérni őket, huhhh!

Nem tudtad, hogy vulkánra építetted a városod? Most már tudod. De akkor miért Pompei nevét adtad neki? Gyönyörködj a látványban, mást úgysem tehetsz.

Rossz anyagi helyzetedben befogadtál egy rakétasilót némi havi apanázsért? És komolyan gondoltad, hogy soha nem gyakorlatoznak?

a rendszeresen megjelenő tornádók és szökőárak.

A Simcity4 tehát inkább öreg Sim-rókáknak készült, mint zöldfülűeknek, hiszen még az olyan apróságok is, amelyek könnyítenék a játékot (például a nehézségi fok állítása) titokzatos módon hiányoznak a SimCity4-ből.

zó rakétasilót, vegyi üzemet, laktanyát és szövetségi börtönt telepedni a városba, a kaszinót nem is említve.

Ráadásul akad néhány komoly technikai probléma a SimCity4-gyel. A görgetés sokszor már attól elindul, hogy megpróbáljuk elérni az alsó parancspaneleket,

A bukkanók ellenére van néhány remek dolog is a SimCityben, amelyek pont olyan szörnyen additívvá teszik, mint amilyenek az elődei voltak. Az "Isten Mód" az egyik ezek közül. A legutolsó homokkupac is emelhető, süllyeszthető, eltüntethető, letaposható, a tökéle-

sokkal, amiken a zoom nem ront. A város éjszakai képe szintén jó lenne, ha a házak nem lennének hajlamosak halványsárga pacává változni. A vízszerűen kékesfehér kezelőpanel igazán elegáns, bár – csak hogy kukacoskodjak – el kell mondanom, hogy kicsit vacillál 16 bi-

Norton tesztelés a Symantec-képviselet szoftverein

Ki véd meg engem az Internettől?

tes színpalettánál. Ha megpróbáljuk engedélyezni és újraindítani a 32 bites színpalettát, összezavarja a kezelőpanelt, és halványzöldre varázsolja magát.

Hang: a város muzsikája

Nos, ízlések és pofonok ugyebár... Bár a hangok jól megszerkesztettek és találóak, de inkább kikapcsoltam. Összességében az effektek nagyon hangulatosak, de egymásba mosódnak, így aztán hiába zseniális egy-egy zörej vagy nesz, mégis beleolvad a város zajába. Ráadásul van egy bizonyos hang, ami olyan, mint egy síró gyerek. Elég zavaró egy idő után.

Az én városom nagyobb, mint a tied

A SimCity4 működése és részletei lenyűgözőek. Megtartotta mindazokat a tulajdonságokat, amik miatt a régi rajongók hosszú távú, kellemes időtöltésre számíthatnak, viszont ha valaki most először akar belemerülni a városépítés gondjaiba, az jobb, ha előbb szerez egy vaskos stratégiai kézikönyvet, különben több bosszúságban lesz része, mint kikapcsolódásban. Ezenfelül sajnos a játék néhány olyan gyerekbetegségben szenved, amikkel ki sem szabadott volna kerülnie a tervezőasztalról (vagyis merevlemezről). Mivel a SimCity az egyik legrégebbi és legnépszerűbb "sorozat" a számítógépes játékok közt, illett volna kicsit nagyobb gonddal elkészíteni és ellenőrizni. A SimCity4 így nem az a koronaékszer, ami lehetett volna.

Itt barátaink laknak:
www.apple.hu
store.apple.hu
Nézz be hozzájuk!

A hálózati világ jónak lett teremtve. Kezdetben az Internet elsősorban akadémiai hálózat volt, tagjai készséggel segítettek egymásnak, a gépek közötti felhőtlen kommunikáció a korlátlan információátadást valósította meg. Ezt a kommunikációt egységes protokollok, hálózati megoldások alkalmazásával érték el, amelyek közül ma már sok le van tiltva a biztonság megőrzése érdekében. Megkérdezheted: mi lett a jósággal? Ha csatlakozol az Internethez, azzal nem csak te csatlakozol más gépekhez, hanem más gépek is kapcsolatba léphetnek az általad használt géppel, és mivel a rosszindulat is hamar megjelent, akár általad nem engedélyezett adatforgalom is történhet a hálózat által összeköttetésben lévő gépek között. Az így kapott információval visszaélhetnek, ártalmas célokra használhatják fel őket. A rád záduló, alkalmanként káros webtartalmat pedig, akárcsak a számítógépnek, neked is fel kell dolgozni, minden egyes felesleges pillantás kellemetlen, sőt időrabló is lehet.

Ezekre a problémákra kínál megoldást a Norton Internet Security Programcsomag. Hasznos szolgáltatások kerültek bele:

- Norton AntiVírus [NAV], átfogó védelem, felismerés és irtás a vírusok ellen.
- Norton Personal Firewall [NPF], teljes védelem a behatolások és betörések ellen.
- Norton Privacy Controll [NPC], weboldal hirdetések letöltésének gátlása, bizalmas adatok védelme és az ártalmas webtartalom blokkolása.

A Mac OS X és Mac OS Classic operációs rendszerek közül a tízes rendszerre készült sok fejlesztés, a kilencesen az alapvető szolgáltatások találhatóak meg.

A tűzfalvédelem a Mac OS Classic operációs rendszerek alatt nem jelentett nagy problémát, a kilences rendszeren nincs parancssor, se távoli bejelentkezés, nem lehet scripteket futtatni; egyedül az AppleScript az, amellyel manipulálni lehet a gépet, de ehhez is külön szolgáltatások bekapcsolása szükséges. Az AppleTalk pedig alapesetben nem IP alapon működik.

A UNIX alapú X viszont sok IP alapú szolgáltatást használ, gondolj csak a PostScript file nyomtatásra, de a többfelhasználós mód megvalósításához is szükség van az IP alapokra. Ha ezalatt az Internetre is csatlakozol, csökken a biztonságod. Ha teljes mértékben sikerült megszelídítened a UNIX szörnyet, és root felhasználóként használod a gépet, egy dologra figyelni kell! Ha nem vagy root, mialatt egy esetleges vírusfertőzés történik, a rendszerfájlok érintetlenek maradnak, hiszen azokat csak a root user tudja írni. Ha sohasem lépsz be rootként, a rendszerfájljaid biztonságban maradnak a vírusoktól.

A telepítése

Az installáláshoz adminisztrátori jogokkal és minimum 10.1.5-ös rendszerrel kell rendelkezned. A telepítő CD-n található mappákból válaszd ki, Mac OS Classic vagy Mac OS X rendszerre akarod-e telepíteni. A Classic változatot csak akkor kell installálni, ha a Classicot önálló rendszerként használod, bootolsz róla, ha X alól indítod, akkor nem kell. A telepítési folyamat a megszokott egyszerűséggel működik, az easy install megfelelő.

A telepítés után indítsd újra a gépet, erre a telepítő is felhívja a figyelmet. Telepítés közben a LiveUpdate rákérdez, hogy szeretnéd-e futtatni. Ajánlott rendszeresen frissíteni, az AntiVírust különösen. A csomaggal egyéves frissítési előfizetés is jár, amelylyel programfrissítéseket és vírusleírásokat tölthetsz le, ez később meghosszabbítható.

Ha esetleg telepítéskor nem sikerül a LiveUpdate-nak lefutnia, az NPF nem kerül telepítésre, de újraindítás után a LiveUpdate manuális futtatása megoldja a problémát. Mac OS X alatt egy sárga-fekete lógó jelzi a Norton gyorsmenü – ez egy preferencia panel – jelenlétét, a biztonságos internethasználat kezdetét, innen lehet az automatikus védelmet be-, illetve kikapcsolni, illetve a tűzfalat elérni. Az automatikus védelem a vírusoktól való védelmet jelenti, amelyet ajánlott installáláskor kikapcsolni, illetve Classic alatt rákérdez, hogy kívánjuk megjeleníteni az telepítéskor felmerülő üzeneteket. A tűzfal is alapbeállításokkal működik, természetesen lehetőséged van rá, hogy igényeidhez híven testre szabd a beállításokat.

Az Applications > Norton Solutions mappában található egy Norton Launcher program, ame-

lyet érdemes kitenni a dokkba, ha nem csak a tűzfalat szeretnéd elérni.

Norton AntiVírust

Mik azok a vírusok? Kártékony programok, amelyeket szándékosan írtak, hogy megváltoztassák a számítógéped működését, anélkül, hogy tudomást szerezne-nél róla. Hozzácsatolja magát a fájljaidhoz, és átutazza a fél világot akár, hogy aktiválódjon és adatokat lopjon, hibás gépműködést okozzon, meggátolja a munkavégzésedet, vagy csak kellemetlen üzeneteket jelenítsen meg a monitorodon.

Általában a géped rendszerfájljait vagy olyan dokumentumaidat fertőzik meg, amelyekben makrókat lehet írni. A makrók ismétlődő feladatok vagy bonyolult számítások végrehajtására írt, csak az adott programon futó kis programok. A Mac OS rendszerfájlokhoz, a kernel bővítményeihez azért előnyös csatlakozni, mert azok minden egyes indításkor lefutnak. A Microsoft Office-ban bőven találhatsz makrólehetőséget. A makróvírusok dokumentumról dokumentumra másolják át magukat, nagyon gyorsan terjednek, és gyakran adatokat semmisítenek meg.

Külön említésre méltóak a trójai lovak. Ezek hasznos programoknak tüntetik fel magukat, hogy futtassuk őket, miközben rejtett funkciókat látnak el, amelyek a legkevésbé sem ártalmatlanok. Nem vírusok, mert nem másolják önmagukat, és nem terjednek, csak letörölni lehet őket.

A férgek olyan vírusok, amelyek nem fertőznek meg fájlokat, hanem önmagukat másolva terjednek, a gazdagép erőforrásait felhasználva. Kereshetnek bizonyos fájlokat, vagy millió szám csücsülhetnek a géped memóriájában. Ha vegyes hálózatban dolgozol, és maces fájlokat tárolsz PC-k által elérhető környezetben, fennáll a PC-s férgek általi fertőzés veszélye.

A vírusok addig nem terjednek, míg az általuk fertőzött fájlt – ez lehet akár rendszerfájl vagy személyes dokumentum – nem futtatod. A memóriában pedig szabadon garázdálkodhat egészen a következő újraindításig.

A NAV folyamatos védelmet nyújt az ismert és az ismeretlen vírusok ellen. A maces vírusok mellett felismeri a PC-s vírusokat is, így megállíthatod a terjedésüket.

Munkádat nem zavarva a háttérben felügyeli a megnyitott, másolt, lementett, letöltött fájlokat, az esetleges fertőzés esetén az automatikus védelem beállításainak megfelelően cselekszik, alapesetben csak egy figyelmeztetést kapsz, hogy esemény történt, és minden rendben. Előfordulhat, hogy nem tud megjavítani egy fájlt, azt karanténba teszi, így járnak a férgek és a trójai lovak is.

Ha ZIP lemezt vagy más kidobható lemezt használsz, beraksz ellenőrzi, vannak-e vírusos fájljaid. Alapesetben a CD-ket is ellenőrzi. Fontos, hogy a makróvírusokat csak megnyitáskor érzékeli, hiszen ekkor futhat csak le az ártalmas makró.

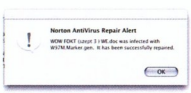

A Feladatütemező segítségével sokféleképpen beállíthatod, hogy mikor milyen feladatot hajtson végre automatikusan, míg te más dolgokon ügyködsz.

Ha személyesen szeretnél meggyőződni dokumentumaid vírusmentességéről, a NAV főablakban akár lemezenként a Disk View panelban, akár fájlonként a File View panelban is ellenőrizheted őket. A tömörített archívumok ellenőrzése sokáig tarthat, ha nincs sok időd az ellenőrzésre, kapcsold ki ezt az opciót. A Show Invisible Files jelölőnégyzettel vigyázz, ha nem ismered a X belső mappaszerkezetét! A gyökérben nélkülözhetetlen rendszerfájlok lapulnak, le ne töröld őket!

A NAV-nak van parancssoros verziója is, hatékonyan lehet használni például karbantartó terminalscriptek írásakor.

Classic alatt biztonsági zónákat adhatsz meg a víruskeresőnek, ez lehet például egy mappa, amelyet állandóan ellenőriz, vagy univerzális zónaként az egész gépedet tekintheti vadászmezőnek.

Sajnos az e-mailben küldött csatolt fájl ellenőrzése csak Classic vagy emulált Classic módban működik.

Norton Personal Firewall

Ha még nem nagyon tudod elképzelni, mi is az a tűzfal, képzelj el egy nagy csővezetéket, amelyben tetszőleges irányban áramolhat a víz. A csővezeték egyik vége a gépedhez, a másik az Internetre csatlakozik. Most csak úgy tudod szabályozni az átfolyó vizet, hogy vagy teljesen elzárod a csővégi csapot – lekapcsolódsz a hálóról – vagy teljesen kinyitod és elárasztod a gépedet információval. Milyen jó lenne egy többfunkciós csaprendszer ilyenkor, nem? A tűzfal pont ilyen. Alapesetben egy körlemez, amelyet beleillesztesz a vezeték keresztmetszetébe, és annyi lyukat raksz rá, amennyi éppen elég, sőt, ha szükséges el is zárhatod, vagy újabb lyukakat fúrhatsz. Természetesen mindegyik lyuk különböző adatáramlást tesz lehetővé, két lyukból nem folyhat ugyanolyan "meleg" víz. Még gondoljuk el, hogy egyszerre több "vízmű"-től kaphatsz vizet, és vannak vízművek, amelyektől egyáltalán nem akarsz vizet kapni.

A lyukakat portoknak hívják, egy adott porton adott szolgáltatás adatfolyama vándorol kifelé vagy befelé. Attól függően, hogy melyik szolgáltatást akarod használni, engedélyezed, vagy tiltod azt az adott porton. A vízművek maguk a számítógépek, amelyek vagy kapnak vagy adnak adatot a szolgáltatástól függően. Mivel a számítógépek az IP címük alapján vannak a hálózaton azonosítva (például www.apple.com: 17.112.152.32), a gépek megadásánál az IP címeket kell megadni. Kisebb helyi hálózatnál elég az a tartomány, amely a gépek IP címeiben közös.

Mit nevezünk szolgáltatásnak? Az adatcsere egy-egy lehetséges módját.

Első indításnál egy segéd üdvözöl, ő hívatott neked segíteni a szelepek sokaságában.

Az itt található beállítások egyszerűek, de lehetőséged van a további testreszabásra is. A már futó szolgáltatásokat kilistázza neked, hogy engedélyezd vagy letiltsd azokat, amelyekre szükséged van. Baloldalt lent található egy jelölőnégyzet (*tell me when...*), amely bekapcsoltan figyelmeztet, ha NPF-ben letiltott szolgáltatást engedélyezel a Sharingben, egy eddig nem használt szolgáltatást indítanál ott el. A következő ablakban az engedélyezett szolgáltatások elérését határozhatod meg: vagy csak a helyi hálózatod, vagy az egész világháló számára adhatsz hozzáférést. Azt, hogy melyik gép tartozik a helyi hálózathoz és melyik nem, hálózati címmel azonosítja (192.168.x.x).

Utána egyszerű beállításként (*easy setup*) a védelmi szintet állíthatod be. A középső helyzet ajánlott.

A gyorsmenüből és a beállításablakból is gyorsan ki-, és be-

kapcsolhatod a tűzfaladat. Vannak előre telepített szolgáltatások, amelyeknek a kifelé menő elérése engedélyezve van, a befelé jövő nem, illetve ezeket nem lehet eltávolítani. A Web Sharing által használt 80-as port az, amelyet mindenképpen engedélyezned kell kifelé és befelé is, ha webezni szeretnél, alapesetben csak a kifelé irány van megengedve. Ha szolgáltatást szeretnél hozzáadni, a *New* gombra klikkelj! Például ha levelező szervereket használsz, őket hozzá kell adni a listához.

Ha tudod az általad használni kívánt kiszolgáló IP címét, akkor lehetőség van arra, hogy a pop3 elérést csak arra az egy IP címhez engedélyezze. Az *Outgoing* fülön az *Allow all* legördülőben válaszd ki az *Allow addresses in this list* pontot, és az aktivált *New* gombot nyomd meg! Itt a használt levelezőszerveredet kell hozzáadni, a domain nevét is beleírhatod, lent kis mondat teszi érthetőbbé a dolgot, majd *Save* és kész.

Tegyük fel, hogy egy nyomtatót csatlakoztattál a gépedhez, és szeretnéd megosztani a veled dolgozó kollégákkal, és elrejteni a másik alhálózatba tartozó emeletiek elől. Meg kell nézned, hogy melyek azok az IP számok, amelyek közösek az adott gépekben. Legyen például 172.0.1.14 – 172.0.1.23 annak a tíz gépnek a címe, amelynek engedélyezed, hogy a nyomtatódat használják. Válaszd ki a *Printer Sharing* > *Incoming* > *Allow these addresses*-t – az *Allow all* esetén bármely IP-ről csatlakozhatnak a felajánlott szolgáltatásodhoz. A *New*-ra klikkelve ugyanaz az ablak jön elő, mint a levelezőszerver beállításánál. Most a cím helyett egy IP-tartományt adhatsz meg, mégpedig a 172.0.1.0-tól 172.0.1.255-ig. Az *Addresses starting with*-be a 172.0.1-et írd be. A mondat lent kiegészül a beírt adattal. Majd klikkelj a *Save* gombra, és nem kell attól rettegned, hogy a fentiek több

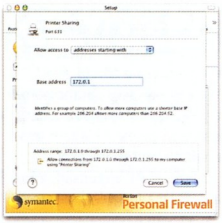

ezer oldalt küldenek a nyomtatódra!

A felsorolásban a legalsó pont a minden, ami nincs itt felsorolva, az *All Others*. Ilt általánosan megadhatod, hogy engeded vagy tiltod az elérést a listában nem felsorolt portokhoz. Jobb mindent letiltani, és egyenként meghatározni a nyitott portokat, ha lehetséges az elérendő IP-kel vagy IP-tartományokkal együtt. Az ismeretlen eredetű szolgáltatásoknak megengedheted az értesítéseket, ez azért jó, mert használat közben felmerülhetnek újabb portok, amelyeket hozzá kell adni a listához. Minden létrehozott szabályhoz külön meghatározhatod, hogy milyen eseményeket írjon bele a naplóba, vagy milyen eseményekről értesítsen. Ha beállítottad az új portot mondjuk, a böngészőben, indítsd újra a változások elfogadásához. A webelérés az, ahol mindent engedni lehet, a tartalomszűrés ügyis elvégzi ezt a munkát helyetted.

A kapcsolódó felhasználók ablakban meg tudod nézni (lapalji kép), hogy ki használja a gépedet valamilyen szolgáltatáson keresztül. Itt kilőheted őket, illetve le tudod követni a kapcsolódó gép IP-je alapján, hogy honnan csatlakozik hozzád. Ez a követés tetszőleges, például weben elért IP-k megjelenítésére is vonatkozik.

A további testreszabásnál a következő részekről esik szó:

- Active FTP – aktív FTP,
- Stealth Mode – Rejtőzködő Mód,
- Incoming Suspicious Activity protection – Bejövő gyanús tevékenység védelem,
- Outgoing Suspicious Activity protection – Kimenő gyanús tevékenység védelem,
- Incoming UDP protection – Bejövő UDP védelem,
- Outgoing UDP protection – Kimenő UDP védelem.

Több opcióval jobban testre is szabhatod a tűzfaladat a *Protection Settings* > *egyedi beállítás*-sal. Ha gyorsan akarod beállítani a védelmet, a high, medium, low vagy customized szavakra klikkelve is bejön az ablak.

Aktív FTP. Az alapesetben mindig be van jelölve, engedélyezi, hogy FTP szolgáltatást használj a gépeden.

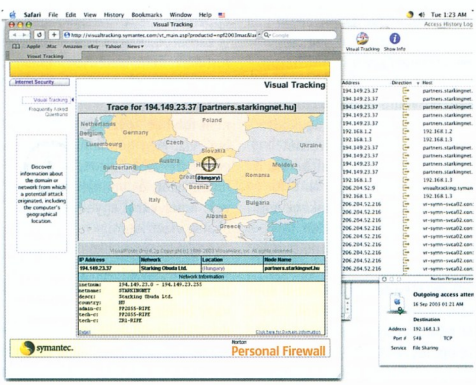

Rejtőzködő mód. Általában ha valamilyen távolról kért szolgáltatás elérését a tűzfal visszadobja, egy üzenetet küld a kérőnek, jelezve az elutasítást. Rejtőzködő módban nincs ilyen jelzés, így láthatatlan marad a géped a külvilág számára. Ez csak azokra a szolgáltatásokra érvényes, amelyekre nézve az elérést letiltottad. A nyomkövető programok elől is elrejt. Ha problémákat észlelsz az internetszolgáltatásban, akkor kapcsold ki a rejtőzködő módot, erre figyelmeztet is, mikor elmented a beállításaidat. Ebben a módban minden létező kapcsolati próbálkozást megtalálsz a kapcsolatnaplóban. Ha használsz AppleTalkot, ne kapcsold be a rejtőzködő módot! Az AppleShare a pinget (ICMP type 8) használja a gépek közötti kapcsolat fenntartására. Ha a rejtőzködő mód be van kapcsolva, minden elérés letiltásra kerül, így minden kapcsolódási kísérlet, amelyet az AppleTalkon keresztül próbálsz végrehajtani, sikertelen lesz. Ez nem a program hibája, ezért van a titkosított mód az egyedi beállításoknál.

Gyanús tevékenységek blokkolása. Ide olyan szolgáltatásokat sorol a program, amelyek olyan IP-kről érkeznek a géphez, mintha biztonságosak lennének, közben nem azok.

Az UDP protokoll fontos szerepet játszik a különféle hálózati szolgáltatások működtetésében. Ha bekapcsoltad a védelmet, ezeket a portokat nem lehet majd elérni, így bizonyos szolgáltatások meg lesznek ta-

gadva. Ha beállítása esetén megszűnt a webelérésed, a következőket teheted. Meg kell nézned, hogy DHCP alapon kapod-e az IP címet. Ha igen, a NPF készített egy bejegyzést a szolgáltatások listájában. Változtasd meg ezt a bejegyzést úgy, hogy a DHCP kiszolgáló el tudja érni a gépedet! A kapcsolatnaplóban meg tudod nézni a DHCP kiszolgáló IP címét.

Ha statikus IP címed van, lehet, hogy a DNS szolgáltatás lett letiltva. Győződj meg arról, hogy nem blokkolsz 32768 vagy annál nagyobb UDP portot! Végül az UDP védelem alatt találsz egy *Allow Access to essential services* jelölőnégyzetet, ha ez nem lenne bekapcsolva, kapcsold be! Ezzel megengeded a szükséges szolgáltatások használatát.

Ha le akarod tesztelni a beállításainkat, fontos, hogy a 49295-

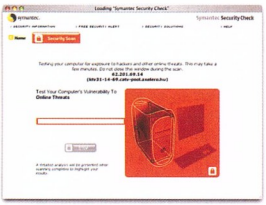

ös portot engedélyezned kell, mert mint minden szolgáltatásnak, a tesztnek is szüksége van egy portra. Kétféle teszttel teheted próbára a tűzfaladat. Az Önellenőrzés (Self Test) pontban, vagy a Gyors ellenőrzéssel (Quick Test), ahol ki tudod választani a tesztelendő szolgáltatást, meg tudod adni az irányt, az opciókat és a tesztelési IP címet, majd megtekintheted az eredményt. A biztonsági ellenőrzés pontban a Symantec által üzemeltetett weboldalra kerülsz, ahol tüzetes ellenőrzésben lesz részed. Az eredményeket a weboldalon tudod megtekinteni.

Az összegzés pontban (Summary) gyorsan áttekintheted a beállításaidat, az oszlopokat tetszőlegesen rendezheted, az adott beállításokat exportálhatod is.

Ha a tűzfal felrakása után nem tudsz működő internetes oldalt vagy szolgáltatást használni, nézd meg az új szolgáltatás hozzáadásánál, szerepel-e a neve! Ha az első pár kezdőbetűjét beírod, megkeresi neked, de le is görgetheted a listát.

Ha nincs bejegyezve, akkor kapcsold ki a tűzfalat, majd indítsd el azt a progit, vagy lépj be arra a weboldalra, amely tűzfallal nem sikerült. Ugyanez elérhető, ha a self test pontban a Quick Check fülnél manuálisan akarjuk az adott portot elérni, itt akár másik IP-t is megadhatunk, hogy azon teszteljen. A NPF figyelmeztetni fog, hogy az adott progi megnyitotta az adott portot, amely nincs benne a listában, visszaállítsa-e. Ha használni szeretnéd, bökj a *Don't change*-re, majd kapcsold vissza a tűzfalat.

Ez például az ICQ-nál nem jelenti azt, hogy működni is fog. Itt hozzá kell adnod a listában az ICQ és külön az AOL IM portjait. A felsőbb portok a kliens-kliens kapcsolat fenntartásához kellenek, ha nem engedélyezed őket, a kliens fellép ugyan, de időkorláttal lekapcsolódik a program. A működéshez 1024–65535-ig kellene a portokat engedélyezni, ez túl nagy tartomány. A PC-s kliensre van opció, a macesre nincs (http://www.icq.com/icqtour/firewall/netadmin.html). Tehát vannak olyan programok, amelyeket nehéz kordában tartani a portok szempontjából. A Software Update viszont a 80-as portot használja, azaz mintha egy webböngésző lenne.

A nagy porttartományok fenntartásával elérkeztünk a rögtönzők veszélyeihez. Aki éjjel-nappal nyitva hagyja a kliensprogramot, felajánl nagyszámú portot is, amelyen a kapcsolatot tartja fent a szerverrel és a kliensekkel. Amikor pedig legszebb élményedet osztod meg barátoddal, az általad küldött infót bárki ellophatja, hiszen amikor éppen utazik az üzenet, nincsen lekódolva. Erre az [NPC] kínál megoldást.

A Classic alatt futó tűzfal sokkal szerényebb a már említett Classic tulajdonságok miatt. Első indításkor jelzi, ha az AppleTalk aktív, és figyelmeztet, hogy az ellen nem véd. A rendszer akkor a legsebezhetőbb, ha a fájlmegosztás és a programkapcsolás vendégfiókkal is engedélyezve van.

Ezért az állítási lehetőségek egyszerűek, a lehetséges internet szolgáltatások a következők: TCP/IP-n keresztül történő fájl- és programmegosztás, személyes webkiszolgáló és minden más. Megengedheted vagy gátolhatod minden IP-ről az elérést vagy minden IP elérését. Megadhatjuk azt a listát, amely az elérhető IP-ket vagy a gátolandó IP-ket tartalmazza. A listákat felépíthetjük IP címenként, adott hálózati cím megadásával, vagy a saját alhálónkat rendelhetjük hozzá, amely a mi helyi hálózatunkban engedélyezett szolgáltatások számára hasznos. A kimenő adatforgalmat nem tudjuk figyelni.

Amint a neve is mutatja, a tűzfal személyes. Ipari körülmények között – a tartalomkiszolgálóknál, a nagy hálózatoknál – komolyabb megoldások léteznek, ez helyi hálózatra ajánlott. Figyelned kell azonban, hogy miket tiltasz le, mert el lehet érni, hogy szuperbiztonságos a géped, de egy szál szolgáltatást sem tudsz róla elérni! A ki-bekapcsolást a sárga gömböt megnyomva is elvégezheted. Ha bármely nyitott Norton program ikonjára jobb- vagy hosszan klikkelsz a dokkban, egy menürendszer tárul eléd, amelyből számos funkciót

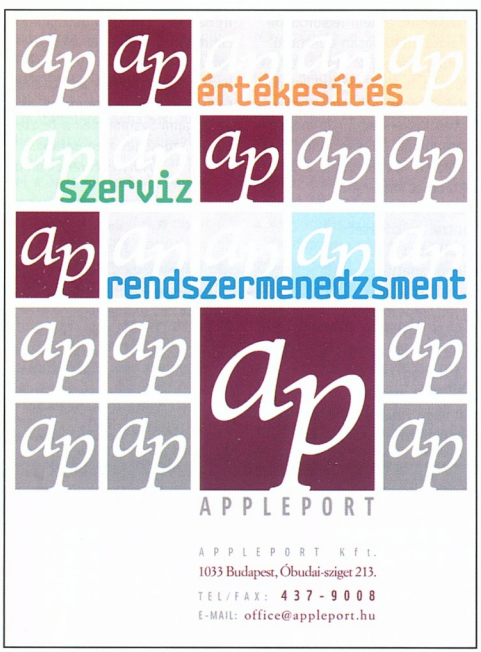

elérhetsz. Ha az elérési naplóban számodra érdekes bejegyzésre találtál, markold meg, és ráncigáld ki az íróasztalra, egy textclippingbe el tudod menteni az adott IP címet.

NPF vs. Apache a Sharingban?

Az Apache-nál csak TCP portokat tudok figyelni, a figyelendő tartományokat nekem kell kiválasztani. Kevesebb portot kínál fel, nincs eseménynaplózás. Ha letiltott portot akarok használni, nem figyelmeztet, hogy ütközik a beállításaimmal. Kitalálom, hogy adott szolgáltatás melyik porton is van. Nem tud kétirányú forgalmat ellenőrizni, és nem lehet IP címeket vagy tartományokat engedélyezésnél vagy tiltásnál megadni. A vizuális követés, a kapcsolódott felhasználók megtekintése, a beállítástesztek csak hab a tortán. A különböző értesítésekkel mindent tudhatsz a portokon folyó dolgokról. Ez persze nem jelenti azt, hogy az ipfw parancssoros felületén nincs több beállítási lehetőség, de most GUI-s megoldásokról van szó.

NORTON PRIVACY CONTROLL [NPC]

Hirdetések letöltésének a gátolása, bizalmas adatok védelme és a kifogásolható webtartalom blokkolása.

Még szólnunk kell a káros webtartalomról, amely akár egy elírt (mert elírt, hahaha – nevetgél a Gonosz Almalap) webcím miatt öntheti el monitorodat – ez gyakran nem csak a géped számára kellemetlen.

A hirdetések blokkolása (Ad Blocking), az általad megtekintett weboldalon megjelenő tekintetelvonókat tünteti el, helyette az *Ad blocked* feliratot jeleníti meg. Azokat a hirdetéseket, amelyeket automatikusan nem tud blokkolni, azokat manuálisan adhatjuk hozzá a listához, ehhez húzzuk át a nem kívánt darabot a weboldalról a hirdetéskukába. A manuális hozzáadásnál az adott banner linkjét jegyzi meg, és hagyja figyelmem kívül.

Privát információid védelmére is van lehetőség. Olyan adatokat üthetsz itt be, amelyek nem hagyhatják el a gépedet anélkül, hogy tudomást szerezzenél róla. Ha mégis adatátvitelre kerül sor, figyelmeztetést kapsz. A figyelmeztetésnél információt kapsz a küldő programról.

Az adatok felvételéhez és módosításához be kell jelentkezned, sőt 15 perc üresjárat után automatikusan blokkolódik az ablak. Elég, ha az adott adatnak csak egy részletét – telefonszám utolsó négy számjegyét – adod meg, így a különböző megadási módok miatti megadási különbségeket át tudod hidalni.

Itt is kell kivételt tennünk. Az e-mail címünket rendszeresen elküldjük a levélkiszolgálóhoz, nincs szükség arra, hogy minden egyes alkalommal engedélyezzük az adatátvitelt.

Ha az adat titkosítva van a küldés során, nem kapunk figyelmeztetést, mivel ezt jó eséllyel csak a fogadó oldalon tudják elolvasni. Ilyenek például a webmail felületek bejelentkező ablakai. A gyakran látogatott, az adott listába nem tartozó oldalakat is megadhatunk, ezzel kiegészítve a megengedett oldalakat.

Ha kikapcsoljuk a szolgáltatást, a felépített lista nem vész el, ha újra aktiváljuk, a mentett értékek újra megjelennek.

A *Tartalomszűrés > Web Blokkolás* kijelölésével adható meg, milyen tartalmú weboldalakat lehet megtekinteni a gépről. További kritériumok is definiálhatók a tartalomszűrés finomításaként. Az általános kategóriák beszédesek, a nem felsorolt oldalakról általánosan dönthető el, hogy engedjük vagy gátoljuk őket. Itt is lehet egyenként oldalakat blokkolni vagy megtekintésüket engedni. Ha manuálisan adunk URL-eket, elég csak a domain névtől jobbra eső karaktereket megadni.

A Norton Privacy Control működését a Statistics fülön ellenőrizhetjük. Láthatjuk a felügyelt kapcsolatok számát, a három funkció működését.

A Norton Scheduler programmal vagy vírusellenőrzést, vagy termékfrissítés letöltéseket ütemezhetsz be magadnak. Megadhatsz egy nevet, kiválaszthatod a frissíteni kívánt termékeket, beállíthatod a gyakoriságot, és ennek megfelelően megadhatod azokat a napokat, heteket, hónapokat, éveket és időpontokat, amikor az adott frissítésnek meg kell történnie. Nem csak az egész meghajtó ellenőrizheted, hanem mappákat is megadhatsz. Ha nincs bekapcsolva a géped, amikor éppen pont történnie kellene valaminek, azt a legközelebbi bekapcsoláskor elvégzi.

Ha valamilyen okból el kell távolítanod a programcsomagot a gépedről, az X-es telepítő mappába keress egy uninstall mappát, benne az eltávolító programmal. Classic alatt elég rákeresni a "Norton", illetve "LiveUpdate" névre, és az adott fájlokat töröld ki, persze ügyelj arra, mit törölsz ki.

Ha kérdésed vagy problémád van a termékkel kapcsolatban, írj bátran a [spoun@mac.com] címre [NIS] prefixszel a tárgysorban. Köszönöm a Symantec hazai képviseletének a tesztelésre átadott programcsomagot és az Origami System'snek a teszteléshez szükséges kiegészítőket.

Mátyás Ferenc Farkas

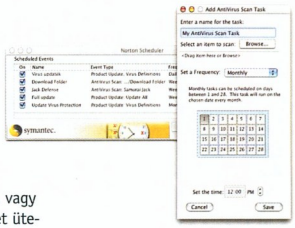

QuarkXpress
60 órás tanfolyam a MacAcadémián
További információk az Interneten: www.macacademia.hu, e-mailen: mail@macacademia.hu, telefonon: 06-30-919-1965

Java Mester

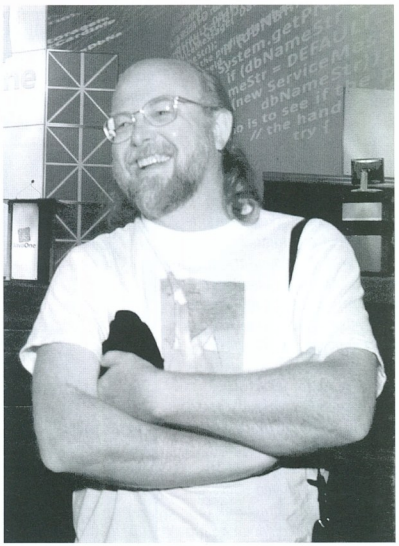

"Legtöbb munkámhoz a PowerBookom használom – mutat gépére **James Gosling**. – *Sokkal jobb, mint bármelyik asztali gép lehet. Tudása megegyezik bármely UNIX munkaállomásával, viszont bárhová magammal vihetem. Használom repülőn, otthon vagy valamilyen unalmas megbeszélés alatt egyaránt. És nem csak mailezek meg böngészek, hanem teljes értékű, mindent tudó szoftverfejlesztőkkel dolgozom."*

Az Internet életre keltése

Farmer, póló és Birkenstock papucs. Gosling öltözködésével nem tűnik stréber munkaerőnek. Az íróasztalát elborító játékok és papírok láttán egyáltalán nem.

Pedig James Gosling a definíció szerinti stréber. Az ő elméje áll a Java mögött, amely programozási nyelvként életre keltette az Internetet, de megtalálható a Smart kártyákban és a mobiltelefonokban is. A Sun Microsystems alelnökeként járja a világot, beszédeket mond, érvel a Java mellett, és PowerBookján szoftvert fejleszt.

"A Mac OS X teljesen olyan, mint egy UNIX-os masina – mondja. – *Épp ugyanazzal a kényelmes környezettel. A UNIX-BSD közösség tagjai már évek óta használnak mindenféle segédprogikat, például parancssor szkriptelést és más alapdolgokat. És az összes eszköz itt van a Macen. És működik."*

Gosling és munkatársai a Sunnál jelenleg szemantikus modellező eszközt fejleszt – szoftverfejlesztőknek. Napjaink összetett rendszereinek tervezését, átlátását és elemzését segíti majd az alkalmazás.

"A fejlesztők nagyfokú stabilitásuk miatt szeretik a UNIX platformokat – állítja Gosling. – *Megfelelő a biztonsági rendszerük is. De leginkább a fejlesztők imádják, ha sokaknak dolgozhatnak. És a maces Java fejlesztések egyedi öröme, hogy az általuk kedvelt platformra fejleszthetnek. De ha Javát fejlesztesz, akkor azt használhatod Windows-on vagy nagy szerveren is. Nem vagy a felhasználói célcsoportod fogja, PC-d rabszolgája."*

"Szinte mindannyian PowerBookot használunk – mutat körbe fejlesztőcsapatán Gosling. – *Szinte minden fajtából akad egy – nagyon népszerűek. És nem a megjelenésük miatt. Én sok előadást tartok, és a PowerBook a csatlakozás után automatikusan felismeri a kivetítőt. És a PowerBook az első hordozható gép, amely rendesen becsukható. Lehajtod és felnyitod. Ennyi."*

A recesszió, a dotkom buborék eltűnése, a Sun és a Microsoft jogi birkózása együtt sem képes megingatni Gosling internettel és Javával kapcsolatos optimista jövőképét. A Java már egy évtizede a meghatározó nyelv és technológiai kulcs számos hálózathoz kötődő eszközhöz, nemes egyszerűséggel a kenyérpirítótól az autóig.

"A dotcom buborék kipukkadásakor sokan tetszelegtek az Internet jövőjének sírásójaként –ráncolja homlokát Gosling. – *De az Internet növekedése, ha a számokat nézzük, sohasem állt meg, csupán egy-egy adott, jelentéktelen szegmens bizonyult életképtelennek. Az Internet minden elgondoltnál nagyobbra nő, még a buboréknál is nagyobbra."*

"A legtöbb fejlesztés – vélekedik – *az Internet szélein történik. A hálózat közepén nagy egységek csücsülnek, amelyek az infrastruktúra működtetéséért felelősek, egyes weboldalak tőzsdei kereskedést bonyolítanak le, vagy hatalmas adatbázisokat kezelnek. Innen kifelé haladva kisebb elemeket látok, amelyek ezeket a behemótokat táplálják – és a rendszer keresztül-kasul össze van kapcsolva."*

"A végeken nem csak asztali vagy hordozható számítógépeket láthatsz, hanem mobiltelefonokat is. De ott vannak a vasúti mozdonyok, az egészségügyi berendezések, az autók – minden, ami digitális rendszert tartalmaz, és szinte minden tartalmaz ilyet. A UNIX rendszerek és a Java egyre többen jelenik meg."

Többet tudó mobilok

Az emberek rendre képesek többet kihozni a technikai eszközökből, mint amit mi, fejlesztők eltervezünk – Gosling a mobiltelefonokon futó Java alkalmazásokkal példálódzik.

"Japánban már pár éve forgalomban vannak azok a mobilok – meséli –, *amelyeken játékok játszhatók, de üzleti alkalmazások is: naptár, költségkövetés, e-mail, grafikonkészítés, adatkeresés és -rendezés futtatható. Láttam egy alkalmazást, amikor a kézi vércukormérőt csatlakoztatva a mobilhoz, az kielemezte az adatokat, és szükség esetén még a mentőket is riasztotta."*

Kávébabhegy

A kávé egyik hazájában járt nemrég Gosling, ahol az internetet használják fel a jobb egészségügyi szolgáltatás megvalósításához. A brazil egészségbiztosító – ahogy Gosling fogalmazott: egy hegynyi babszem kóddal – 44 város 12 millió lakosának intézi nyilvántartását.

"Szeretnék brazil lenni. Az Államokban az egészségügyi rendszer elszigetelt papírhalmazok világa. Elmész a doktorhoz, aki felír valamit receptre. Átballagsz a gyógyszertárba, ahol átmásolják a rendelést. Megannyi hibázási lehetőség. És akkor elmész egy másik dokihoz, aki semmit sem tud az előzményekről, és nem is tudja azonnal megnézni őket, mert elérhetetlenek. A brazil rendszerben a doki beolvastatja az eü-kártyád kódját, és

máris láthatja a teljes kórtörténetedet életed első pillanatától – dicséri **Pelé** népét Gosling. – *Brazíliának egészségügyi rendszere van, nekünk káoszunk.*"

Határtalanul

"*Kocsival az Interneten? Van ennek értelme? Természetesen* – válaszolja meg kérdését Gosling. – *Indításkor a kocsi letölti a napi programodat, majd megtervezi és megmutatja a legjobb utat. A folyamatosan érkező közlekedési információkat is figyelembe veszi, így elkerülöd a dugókat, és időben érsz mindenhová oda.*"

"*Ám rémisztő lehetőségek is előbukkannak* – rázkódik össze Gosling, felidézve egy nagy autógyár kereskedelmi igazgatójával történt beszélgetését. *Ő mesélte, hogy milyen nagyszerű lehetőség a GPS hirdetések továbbítására. Ebédidőben haladsz a városban, és az autód váratlanul elé vetíti a közeli utcában nemrég megnyílt vendéglő hirdetését, brrr!*"

"*Legyen az hasznos vagy kevésbé, mostanában kezdjük megtapasztalni a hálózat erejét. A Java pedig e hálózat programozási nyelve. Ám a fejlesztés látható része a Java-komponensekre épülő API-k (Application Programming Interfaces), amelyek összekötik a kis szemeket. És ez jó hír a butikos eladók és garázstulajdonosok számára, akik* – Gosling szerint – *a Föld érdekes szoftvereit készítik.*"

AZ ELSŐ SZEM

Gosling társaival 1990-ben készítette el a Java első szemét, amikor fél tucat sunos munkatársával a szoftverek következő hullámán dolgozott a titkos Green projekt keretében. Ennek részeként vizsgálták, hogy az otthoni eszközök miként kommunikálhatnának egymással. Ám a kidolgozott eszköz – nyelv és fordítóprogram – nem volt az igazi, Gosling feladata volt felcsiszolni. Az eredmény: a Java, amely úgy formálta át a webet, mint a színek tették ezt a fekete-fehér televíziózással.

JAVA-MENTES MICROSOFT

Hosszan tartó jogvita végén a bíróság úgy döntött, hogy a Microsoft nem köteles operációs rendszerével együtt a Sun Javáját is terjeszteni, amiért persze a Sun tartotta volna a markát. Mivel a Javának több nyelvjárása is létezik, ezek egyikét sem köteles a döntés értelmében a Microsoft csatolva forgalmazni. A döntést mindkét fél sikerként értékelte. A határozat ugyanis elítélte a Microsoft magatartását. A redmonti cég saját Java nyelvét nem különböztette meg markánsan a Sun által fejlesztettől, így megtévesztette a vásárlókat – és a két Java természetesen nem kompatibilis egymással. A Microsoft szolid piaci súlyát is bevetette a Javák közti küzdelembe, a bíróságnak ez sem tetszett. A döntés eltiltotta a Microsoftot attól, hogy saját Javáját kötelezően csatolja az operációs rendszeréhez – milyen ismerős eljárás ez! A számítógépgyártók így dönthetnek, kinek a javát akarják, melyik Javát telepítik a gépekre előre. (És ha én nem akarom a Javát a gépemre, az mennyivel lesz olcsóbb – sírdogált egy pingvinrajongó az asztal jobb sarkán, de ez az IBM kompatibilis PC-vásárlók gondja.)

IDG

GYORSABB WI-FI

A frissen alapított Airgo Networks bemutatta csipkészlet nagyobb távolságot hidal át, és nagyobb átviteli sebességet biztosít, mint a jelenleg forgalomban lévő wi-fi technológiai eszközök – amelyekkel viszont nem is kompatibilis. Az Airgo azt reméli, hogy ez a hátrány eltörpül a kínált előnyökhöz képest. Az Airgo csipjei a wi-fi 54 Mb/s sebességének a kétszeresére képesek, és hatszor olyan távolságból képesek kommunikálni. A nagyreményű cég hite szerint termékéhez igazítják a szabványt, ám eközben már dolgoznak a 200 Mb/s sebesség elérésén is. Hogy kerül ez az Almalapba? Airport!

New York Times

HALK A VÍZHŰTÉSES PC

A Cooligy is nemrég alapított vállalkozás, hasonlóan az Airgohoz. Az ő világmegváltó ötletük a vízhűtéses számítógép – az eddigi léghűtéssel szemben –, amely a várakozások szerint halk vagy tejesen zajtalan működést eredményezhet. A csipek integráltságának növekedése egyre rettenetesebb hűtőbordák megjelenését hozza magával, a számítógépház lassan nem is szolgál más célt, mint a hűtőbordák elrejtése. A Stanford egyetem mérnöke, **Ken Goodson** kidolgozta a számítógéphűtéshez használható vízpumpa prototípusát. Egy elektromosan befolyásolt üveglap az elektroozmózis hatására áramoltatja a vizet a számtalan üvegen belüli hajszálcsőben – így nincs mozgó alkatrész. A vízhűtéses számítógép nem újdonság, mivel már épült pár darab, ám azokban mechanikus pumpa áramoltatja a hűtőfolyadékot. A PC-t is láttottak közül talán páran emlékeznek arra a vicces vírusra, amely kis ablakban közölte, hogy a merevelemez vízbe került, ezért most jól megpörgeti, szárítás céljából – meg le is formázta. Hogy a Gonosz Almalapnak ez miről jutott eszébe...

New Scientist

NÖVEKVŐ CSIPELADÁSOK

A Semiconductor Industry Association (SIA) – Félvezető Iparági Szövetség – adatai szerint nekilendült a számítógépekhez használt csipek értékesítése. Májusban az előző hónaphoz képest kettő, egy évvel korábbhoz pedig tíz százalékkal többet adtak el a tagok. A növekedés Japánban 26 százalékos, Ázsiában 11,7 százalékos, Európában pedig 9,3 százalékos volt. Egyedül Észak-Amerikában csökkent a csipfelhasználás 6,7 százalékkal, az elvándorlás iránya egyértelműen a távol-kelet felé mutat. A csipértékesítés növekedése 1999-ben 7, 2000-ben 5,8 (tudod, Y2K), 2001-ben 16,8 százalék volt, tavaly pedig 10,1 százalék. A piac lenyugodni látszik – állítja a SIA – az iraki háború és a hongkongi SARS járvány után.

CNET

GYORSABB RAM-OK

A Motorola, az IBM és az Infineon Technologies közös tulajdonában lévő Altis egyaránt magnetorezisztív technológiájú RAM (MRAM) gyártásán töri a fejét. Mivel a RAM csak áram alatt őrzi tartalmát, ezért (is) utazik az adat minden ki- és bekapcsoláskor a memória és a merevlemez között. Az MRAM polarizálható mágnese rétegekből állna össze, amelyek árammentes állapotban is őriznék beállítódottságukat – ez gyorsítaná a gépindítást és véget vetne a "*számítógép most kikapcsol*" eseménynek. A Motorola az első csipeket az év végére ígéri. A mobiltelefonokban és zsebészekben is használt MRAM-ok a jövő év elején jutnak el a készülékek tervezőihez. Az Altis is abban bízik, hogy ő lesz a Föld első MRAM szállítója.

Wired News

TÁMAD AZ IRODA!

Egy irodában eltöltött átlagos napja során a dolgozó 46 telefonhívást, illetve 9 mobil hívást fogad, továbbá mintegy 25 e-mailt, 16 hangposta üzenetet, 23 levélpostai küldeményt, 8 irodai emlékeztető üzenetet, valamint 16 faxot kap. Az iménti számadatok annál is inkább rémisztőek, mivel a felmérése, amely a 100-nál több, 499-nél kevesebb dolgozót foglalkoztató cégek munkatársainak válaszait tükrözi, még 2000-ben készült.

TESTRESZABOTT KERESÉS

A Stanford Egyetem PageRank csoportjának három tagja céget – Kaltix – alapított forradalminak tartott webkeresési eljárásuk gazdasági hasznosítására. A PageRank csapat alapcélkitűzése az volt, hogy javítgassa az egyetem egykori diákja, **Larry Page** kidolgozta kereső algoritmust. Larry egyébként már nincs az egyetemen, mert barátjával sikeresnek tűnő vállalkozásukat, a Google-t irányítják. A szakértők a keresés testreszabását tartják a következő lehetséges fontos újdonságnak, így érthető, hogy a nagyok – Google, MSN és a Yahoo – nem kevés pénzt és energiát áldoz a megoldás fellelésére. A keresés személyre szabása azt jelenti, hogy a felhasználó szokásainak – általa látogatott oldalak, előző találatok közüli választásai stb. – figyelembe vételével javítják a találati listát.

CNET

SZABADSZÖVEG KERESÉSE AZ AMAZONNÁL

Az Amazon.com belekezdett Look Inside the Book (Könyvekbe tekintő) programjának második fázisába. A felhasználók szavakat, kifejezéseket vagy egész mondatokat kereshetnek majd nem irodalmi művek ezreiben. Nem csak a találatok helyét mutatja meg a keresés végén a gép, de a környező szöveg is megjeleníthető – egy-két oldal előre és hátra. Az Amazon jelenleg is tárgyalásban áll a legnagyobb kiadókkal, hogy megkapja a teljes szöveg használatának jogát. Az Amazon abban a hitben cselekszik, hogy így több könyvet tud majd értékesíteni. A megkeresett cégek többsége élénk érdeklődés mellett retteg attól, hogy ügyes felhasználók megfelelő segédprogi megalkotásával akár egész művekhez ingyen hozzáférnek. De akadhat olyan is, aki például egy szakácskönyv adott oldalaival is beéri a képernyőjén, soha nem fog könyvet rendelni (persze nem azért, mert a fellelt gombapaprikás recept...)

New York Times

A WEBDESIGN HATÁSA AZ E-KERESKEDELEMRE

Egy új kutatás szerint a weboldal koncepciója erősen befolyásolja az ügyfél vásárlói kedvét. A nemzetközi felmérést a chicagói Synovate eNation végezte a Genex, egy internet tervező és -fejlesztő cég szemrevételezése céljából.

A vásárlói tapasztalatok felmérése azt mutatta ki, hogy a megkérdezett 1100 internet használó 65 százaléka nem vásárol gyatrán megszerkesztett oldalról – még a legnépszerűbb márkákból sem. Majdnem 30 százalékuk inkább felkutatja a világhálón kívüli lehetőségeket kedvence beszerzésére, ha az on-line élményt túl szegényesnek találja. Nagyon sokaknak a jó minőségű termék nem elég ahhoz, hogy megérje a küzdelmet egy zavaros weblappal. 30 százaléka a vásárlóknak azt mondta, hogy a lap kinézete fontosabb, mint a csodás termék, amit árul. Csupán 4 százalék vásárol gyenge minőségű weblapokról, de csakis akkor, ha az árak annak a bizonyos kétéltűnek a hátsója alatt vannak.

"A weblaptervezés nem arról szól, hogy csinosak vagy villámgyorsak legyünk, hanem arról, hogy mi csapódik le az egészből a vevőben. Végtére is erről szól az üzlet – mondja **David Glaze**, a Genex kreatív alelnöke. – *Amint a felmérésünk mutatja, súlyos következményei vannak, ha a vállalat nem fordít elég figyelmet weboldala használhatóságára és a tájékoztatásra."*

A weblapok kinézete leginkább a tehetőseknek számít. Azoknak, akiknek a bevétele 75 ezer dollárnál több évente, majdnem 70 százaléka mondja, hogy nem fog vásárolni igénytelenül megtervezett weblapról, sőt, az off-line vásárlói kapcsolatot is megszakítja azzal a bolttal, aminek színvonalon aluli az internetes oldala. Ez az arány 60s százalék azok közt, akik kevesebb, mint 50 ezer dollárt keresnek évente.

A legaktívabb fogyasztói csoport a felhasználóbarát környezetre érzékeny leginkább. Több mint 75 százalék-a a 25 és 34 év közti megkérdezetteknek azt mondja, hogy ez különösen fontos szempont az on-line és off-line vásárlásaikban, viszont ez a szám csak 64 százalék a 45–54 közti korosztályban.

Genex

AZ E-ÜZLET ÖT LEGNAGYOBB KIHÍVÁSA

Az e-Business Communication Association (eBCA), az elektronikus kereskedés szakértőit tömörítő szervezet legfrissebb kutatásai szerint a legnagyobb szakmai kihívás, amivel az ilyen téren érdekelt cégek szembenéznek, az, hogy miképp maradjanak naprakészek mind tartalmilag, mind technikailag. A felmérésben részt vevő szakemberek 66 százaléka állította, hogy jelenleg a legnagyobb problémájuk az, hogy műszakilag lépést tudjanak tartani.

A megkérdezetteket nem csak a technológiai frissesség foglalkoztatta, hanem az is, hogyan tudnák a fejlesztéseket a leghatékonyabban megvalósítani rendszerükben. A megkérdezetteknek 62 százalék-a a második legégetőbb problémaként jelölte meg a gyakorlati információkhoz való hozzáférést.

- A képzettség megszerzése: a megkérdezettek 47 százaléka azt mondta, hogy a megfelelő képzettséget nyújtó tanulási lehetőség felkutatása nagy szakmai gond.
- Információ megtalálása: a résztvevők 33 százaléka azt állította, hogy az információ megtalálása az egyik legnagyobb problémájuk az internetes ügyekben.
- Belső segítség hiánya: a megkérdezettek 30 százaléka szerint nem kapnak elég támogatást az internetes üzletükhöz.

FÜGGETLENEDŐ NETSCAPE

A kilencvenes évek derekán piacvezető Netscape-et, amely látványos háborúban maradt alul a Microsoft gőzhengere támogatta, ingyenes Explorerrel szemben, 1998-ban az America On-line (AOL) vásárolta fel. Ám nem sikerült megállítani a Netscape hanyatlását – az Explorer piacrészesedése 96 százalékos –, ezért az AOL most a lassú és rugalmas elszakadás mellett döntött. Továbbra is elvégzi a Mozilla alapú Netscape karbantartását, patcheket, javításokat ad ki, de nem fejleszti tovább a sokkal szebb napokat látott böngészőt. Összetéve ezt a hírt a Microsoft Explorerrel kapcsolatos döntésével, megállapíthatjuk, hogy az Explorer pirruszi győzelmet aratott. Piacrészesedése kivívta a Microsoft elleni monopolpereket, amely egyik eredménye, hogy megszűnik önálló termék lenni – beolvad a Windows rendszerébe.

BBC

BUYMUSIC IS VERSENYBEN

Élesedik a helyzet – **Bástya elvtársat** ugyan még nem akarja senki sem megmerénylni –, a BuyMusic.com is beszállt a zeneszolgáltató versenybe, amelyet az Apple iTunes Music Store megjelenése generált. A háromszázezer számos kínálat darabja 79 centbe kerül, az album letöltési ára 7,95 dollár. Ellentétben a havi díjat is kérő Rhapsodyval, a BuyMusic az iTuneshoz hasonlóan havidíjmentes. A BuyMusic 20 centtel olcsóbban kínálja a zenét, mint az iTunes, ám a letöltött zene a licencszerződés szerint sokkal kevesebbet engedélyez a felhasználónak, mint az iTunesé. Ami a felhasználók számára ennél súlyosabban nyoma a latba az az, hogy a BuyMusic Windows Media formátumban szolgáltat. Az Apple – köszönhetően **Steve Jobs** ismertségének és karizmatikus személyiségének – mindenki másnál jobb és utánozhatatlanul kedvezőbb licencfeltételeket szerzett meg, panaszkodnak névtelenül a konkurensek.

Wired News

REALNETWORKS CSÖKKENTI A LETÖLTHETŐ ZENE ÁRÁT

Az Apple belépése a zeneszolgáltatásba felrázta a piac alvó és szerencsétlenkedő szereplőit. A iTunes Music Store minden egyes dalért 99 centet számláz. A RealNetworks Rhapsody szolgáltatásának új ára 79 cent. A Rhapsodyt a RealNetworks áprilisban vásárolta meg a Listen-.comtól. A zeneszolgáltatásról az Almalap a májusi számában a Business Week nyomán írt hosszan, összefoglaló jelleggel. Ám míg az Apple felhasználói nem fizetnek regisztrációs díjat, a Rhapsody használói havi 9,95 dollárt perkálnak le – a cég szóvivője épp az alapdíjak léte okán nevezte cégét nyereségesnek. A fejszámoló művészeket megelőzendő, a két rendszer – zenevásárlást figyelve – ötven szám megvételekor egyenértékű, ez durván havi öt CD-t jelent. Ám épp a számonkénti vásárlási lehetőség módosíthatja radikálisan a vételi szokásokat, ahhoz, hogy élvezd a slágert, nem kell másik kilenc tinglitangliért fizetned.

Internet News

A SIKER ÍZE

Az iTunes Music Store kirobbanó sikere más cégeket is hasonló szolgáltatás indítására ösztönöz, a konkurenciát pedig utánzásra csábítja. Az Amazon.com, az America On-line (AOL) és a RealNetworks – hogy csak három fontosabb céget említsek – árgus szemekkel követi az iTunes diadalútját. A siker mértéke hárommillió értékesített zeneszám egy hónap alatt – 99 cent bevétel mindegyik után. Szakemberek szerint a sikeresség titka a megfelelő zenekínálatnak és a roppant egyszerű vásárlási módnak köszönhető – az ár pedig jól lett belőve, ennyiért inkább választják az emberek a vásárlást, mint az illegális másolást. Június végén már kétszázezres kínálatban lehetett turkálni cím, előadó, szerző szerint. Aki egyszer regisztrálta magát, valóban egy klikkeléssel képes a következő számot megvásárolni – és letölteni. A letöltött zene CD-re írható, iPodra másolható, az állomány védettségről májusban írt az Almalap. Az Amazon.com, amely korábban elutasította, hogy számonkénti értékesítéssel foglalkozzon, most az iTuneséhoz hasonló stratégia kialakításával van elfoglalva – ráadásul az iTunes adatai azt bizonyítják, hogy nem csekély azok száma, akik teljes CD-t vásárolnak meg. Az AOL Music, amely eddig nem értékesített zenét letölthető formában, az év végén tervezi ennek megkezdését. A RealNetworks 79 centes akciójáról pedig másik kis hírünk szól.

San Jose Mercury News

FELTÁMAD A NAPSTER?

A Roxio tavaly vásárolta meg a Napster maradványait és nevét, miután a fájlcserélőjéről elhíresült cég csődbe ment. A név zeneszolgáltatóként támadna fel, újabb iTunes Music Store konkurenciaként. Az új Napster előfizetéses szolgáltatás lesz, és félmillió dalos kínálattal tervezi színrelépését. A zenék birtokosai gyanakodva figyelik az új értékesítési ág rohamos kiépülését – ám mosolyogniuk szükséges, tavaly az államokban 32 százalékkal kevesebb CD-t értékesítettek, mint 2001-ben, azaz majd harmadával esett vissza a forgalom. A változás nagy vesztesei a zenei CD-gyártók lesznek. A CD-előállítók titkon remélik, hogy az illegális másolás – kiegészülve a növekvő legális táborral – alapanyagigénye többé-kevésbé kompenzálja a CD-író gyárak kiesését. A zene birtokosai, a nagy kiadók számára túlélési lehetőséget jelentenek az internetes zeneszolgáltatók – ám piaci stratégiájukat gyökeresen kell átformálni.

CNET

E-MAILTŐL MEGFOSZTVA

A Dynamic Markets kutatócég felmérése szerint nem csak az átlagos felhasználók, hanem az informatikai vezetők számára is különösen sok bosszúságot okoz, ha az elektronikus levelezőrendszer – akár csak egy óra-ra is – felmondja a szolgálatot.

Mivel a cégek több mint háromnegyede létfontosságú üzleti alkalmazásként tekint az e-mailre, az esetleges fennakadások jelentős stresszt okoznak a dolgozóknak és az informatikai vezetőknek. Minden ötödik megkérdezett vezető azonnal méregbe gurul, ha problémát észlel, minden harmadik pedig jó öt perc után jön ki a sodrából. Fél óra elteltével a türelmesebbnek számító 30 százalék is dührohamot kap, míg egy teljes órás rendszermeghibásodás után a munkatársak 82 százaléka veszti el türelmét.

A brit informatikai vezetőkre ugyanakkor valamivel nagyobb hidegvér jellemző, mint amerikai kollégáikra, jóllehet egy óra elteltével már csak alig 17 százalékuk tudja tovább türtőztetni magát. Az összes informatikai vezetőt tekintve a megkérdezettek háromnegyede már egy rövid fennakadás után is veszélyben érezné munkáját.

Az informatikai vezetők 37 százaléka számolt be arról, hogy egyhetes megfosztottság az e-mailektől nagyobb stresszt okozna számára, mint egy válási procedúra vagy egy költözés.

SZELES MACROMEDIA

Kiadványszerkesztés? E-tanulás? Nehéz eldönteni, minek is nevezzük a Macromedia szoftver újdonságát, a Breeze Live-ot (talán Éltető Szélnek, ez olyan indiános, uff!). A Communications Server és a Flash MX érintésével PowerPointból Flasht generáló Breeze egyszerűsíti az animált oktatási anyagok készítését. Az egyszerűsége vonzó lehet vállalati továbbképző központok és oktatásban érdekelt végek számára.

A PowerPoint állományból Flasht készítő technológia az év elején lett a Macromediáé, amikor felvásárolta a Presedia céget. A Macromedia az alaptudást hanggal, élő chat lehetőséggel és videokonferencia képességgel bővítette. A prezentáció vezetője saját Asztalát élőben teheti láthatóvá a résztvevők számára, az onnan indított akciókkal – demo program futtatása, böngészés a weben... – egyetemben. A nézői, oktatott oldal kezelői felülete ritka egyszerű. Az elhangzott prezentáció rögzíthető és Flashben visszajátszható – akár az interneten át is.

A Breeze Live az első

ISMÉT SVÉDORSZÁG AZ IDC TOPLISTA ÉLÉN

Már negyedik éve vezeti Svédország az IDC Információs Társadalom Indexe (ISI) alapján összeállított listát, amely 53 ország információs fejlődését méri. Az ISI toplistájának első öt helyére került még Dánia, Hollandia, Norvégia és Finnország.

A finnek három hellyel előbbre léptek 2001-hez képest, Dánia szintén előbbre jutott – az ötödik helyről a másodikra, Norvégia viszont két helyet visszacsúszott. Az IDC szerint Dánia előrelépése a gyors sávszélesség-fejlesztésnek köszönhető; miközben Norvégiában az ilyen irányú fejlesztések a rosszabb környezeti viszonyok és a lassú befektetési tempó következtében lelassultak. Az Egyesült Államok csupán a 8. helyet szerezte meg a listán.

Az ISI olyan egyedülálló mérési forma, amely 15 változót értékel négy infrastrukturális "tényező" szempontjából, és mindezekből határozza meg az országok információ- és információtechnológia-elérési és felhasználási képességét. A négy tényező a következő:

1. Számítógép

Ebből a szempontból az információs társadalom alapépítményét értékelik a háztartásokban található személyi számítógépek számának összesítésével, a GDP-ből az IT-re, a teljes IT-kiadásokból a szoftverekre, valamint a GDP-vel összevetve az IT-szolgáltatásokra költött összeg meghatározásával.

2. Internet

Az internet kulcsfontosságú szerepet tölt be a fejlett információs társadalom megteremtésében. Ez a tényező az ország internetes felhasználóinak számából (ill. arányából), az otthoni internet-elérhetőséggel rendelkező felhasználók számából, a mobil internet felhasználók számából és az e-kereskedelem forgalmából áll össze.

3. Telekommunikáció

Ahhoz, hogy jobban megértsük, milyen módon jut a társadalom információhoz, ez a tényező segít azáltal, hogy méri a sávszélesség, a vezeték nélküli szolgáltatások és mobilkészülékek használatának változóit.

4. Szociális tényező

Lehetőséget nyújt a társadalom számára, hogy a fejlesztések előnyeit ki tudja használni. Itt mérik az oktatás, a polgárjogok és a kormányszintű korrupció mértékét és határozzák meg a társadalom képességét az információs technológiák felhasználására.

"A polgárjogok érvényesülése és az oktatás színvonala legalább olyan fontos az információs társadalom megteremtése szempontjából, mint a személyi számítógépek és a mobiltelefonok – jegyezte meg **Stephen Minton**, az IDC globális IT-piaci és stratégiakutató részlegének igazgatója. – *Azok a kormányok, amelyek korlátozzák az ingyenes és nyitott információcserét, szélmalomharcot vívnak a technológiai innovációval, és csak meggátolják nemzetük fejlődését, valamennyi lehetőségének kibontakoztatását."*

A toplistavezető Svédország magas pontszámokat ért el mind a négy szempontból. A 2002-es adatok alapján Svédország mobil előfizetőinek száma elérte a lakosság 80 százalékát, és az internet használók egynegyede legalább részben mobil formában éri el a webet. Az IT-kiadások mértéke Svédország GDP-jének több mint 4 százalékát teszi ki, és ebből az összegből 20 százalékot fordítanak szoftverekre. Svédország sok pontot szerzett a szociális tényezőt tekintve is, különösen az oktatásban.

Az Egyesült Államokkal összehasonlítva, Svédország előnyt élvez elsősorban a telekommunikációnak, a mobil-előfizetők nagy arányának, a sávszélesség-kihasználtságnak és a mobil eszközöknek köszönhetően. Az USA magasabb pontszámot szerzett a számítógépek szerinti összevetésben, mivel nagyobb arányban található PC a háztartásokban, és többet költenek IT-re, míg Svédország egy picivel előrébb tart a szociális és az internettel kapcsolatos területeken.

A toplista utolsó helyein a kevésbé fejlett információs társadalmak találhatók; azok az országok, amelyekben sokkal gyengébb az információ és az információs technológia elérésének és felhasználásának képessége. Az IDC Információs Társadalom Indexe alapján rangsorolt 53 ország közül Vietnám, Indonézia, India, Kína és Törökország kapta összesítésben a legalacsonyabb pontszámokat. Megjegyzendő azonban, hogy ezek a pontszámok az egyes országok egészére vonatkoztatva értendők. Továbbá, a felmérésben csak azok az országok vettek részt, amelyekben az IDC-nek van helyi kutatóbázisa.

http://www.prnewswire.com/
INFINIT

Macromedia szolgáltatás a tavaly bemutatott Communication Serverén. Noha a Macromedia a képzést és az oktatást tartja elsődleges felhasználási területnek, a szakemberek nem lennének meglepve, ha a találékony felhasználóknak köszönhetően sokkal szélesebb körben terjedne el a Breeze.

AZ E-LEVELEK 51 SZÁZALÉKA SPAM

Az email-biztonsági szolgáltatásokat nyújtó MessageLabs az üzleti ügyfelekből álló globális hálózatának tagjaihoz beérkezett 133,9 millió üzenet elemzése során megállapította, hogy a kereskedelmi ajánlatokat tartalmazó kéretlen e-mail üzenetek aránya – idén májusban első ízben – meghaladta a munkahelyi felhasználók által kapott összes elektronikus levél 50 százalékát.

"A nap mint nap a számítógép-használók nyakába zúduló kéretlen levelek mennyisége már jócskán meghaladta azt a határt, amikor csak kis kellemetlenségről beszélhetünk, sőt, ma már jelentős termelékenységbeli veszteséget, illetve számottevő (információtechnológiai) költségterhet jelent az üzleti világ számára" – emelte ki **Mark Sunner**, a MessageLabs technológiai igazgatója.

Az internetszolgáltatók és a törvényhozók az utóbbi hónapokban élénken vizsgálták annak a lehetőségeit, miként fékezhetnék meg a kéretlen levéláradatot. A lehetséges megoldások köre az új technológiáktól kezdve az ipari önszabályozáson át a törvényi szabályozásig sokféle intézkedésre kiterjed. A cégvezetők ugyanakkor attól tartanak, a tervezett intézkedések eredménye csak két-három év múlva érződik.

Ryan Hamlin, a Microsoft spamellenes technológiai és stratégiai csoportjának vezetője úgy véli, a kéretlen üzenetek aránya idén is meg fogja haladni a jogszerűen kiküldött elektronikus levelek arányát.

A MessageLabs globális hálózatának ún. "megfigyelőtornyai" révén igyekszik kiszűrni a

vírusokat és a kéretlen ajánlatokat ügyfelei e-mailjei közül. Az Egyesült Államokra, az Egyesült Királyságra, Németországra, Hollandiára és Hongkongra kiterjedő, központilag felügyelt hálózat naponta több millió üzenetet szűr át. A MessageLabs mintegy hatezer üzleti ügyfele között a brit kormány is megtalálható.

A VATIKÁN VIRTUÁLIS TÚRÁT KÍNÁL

A művészetbarátok most már a számítógépükön is megcsodálhatják Michelangelo világhírű festményét a sixtusi kápolna mennyezetén. A reneszánszkori mester által 1508 és 1512 között festett mennyezeti kép megtekintése részét képezi a vatikáni múzeumokat feltérképező, a Szentszék weboldalán megtekinthető új virtuális túrának.

Az olasz főváros szívében elhelyezkedő városállam kibővítette weboldalát annak érdekében, hogy több látogatót vonzzon oda. Az új szolgáltatás a napokban indult, s részletesen bemutatja a pápai állam galériáit és múzeumait.

A virtuális túrán kívül a Vatikán szeretne on-line jegyértékesítési szolgáltatást is indítani, hogy a turistáknak ne kelljen sorban állniuk a belépőkért. A brit The Guardian arról is beszámolt, hogy a városállam on-line ajándékbolt nyitását is tervezi.

A virtuális túra tartalmazza a kápolna szemmagasságból való megtekintését, a művész híres frízeinek látványát, többek közt az Ádám teremtését, az első ember Isten által való teremtésének híres ábrázolását.

A mennyezetet nemrégiben húszévnyi tisztítási munka után restaurálták. Michelangelót II. Gyula pápa bízta meg a kápolna mennyezetének megfestésével. A művész e grandiózus művét egy külön erre a célra épített állványzatról készítette. Állítólag a segédjének este úgy kellett kivennie az ecseteket a mester kezéből.

A Vatikán etruszk és egyiptomi múzeumaiban található gyűjteménye szintén látható a túra során, csakúgy, mint a Pinacoteca, a Vatikán nevezetes galériája.

http://news.bbc.co.uk/

TERJEDT A P2P A VÁLLALATOKNÁL

Egy kanadai hálózat-ellenőrző cég, az AssetMetrix által számítógépes rendszerekről készített felmérés szerint a fájlcserélő eszközök mélyen beépültek a vállalati hálózatokba.

Az 560, egyenként 10 és 45 ezer közötti számú alkalmazottat foglalkoztató cég részvételével készített felmérésből kiderül, hogy az olyan P2P szoftvereket, mint a Kazaa és a Morpheus, a vállalatok 77 százalékban legalább egyszer telepítették. A tanulmány rámutat arra, hogy a több mint 500 alkalmazottat foglalkoztató cégek gyakorlatilag mindegyike legalább egy fájlcserélő szoftverrel rendelkezik.

"A vállalatokat jelentős mértékben érinti az a probléma, hogy milyen módon lehetne kontrollálni ezt a folyamatot – jelentette ki az AssetMetrix elnöke, **Paul Bodnoff** –, *hiszen, mint a szoftverek jogtisztasága esetében is, a legtöbb cég igyekszik betartani a törvényeket. A kérdés az, hogy sikerül-e ezt elérnie."*

A szerzői jogok birtoklói egyre nagyobb nyomást gyakorolnak a vállalatokra annak érdekében, hogy ellenőrizzék alkalmazottaik fájlcserélő tevékenységét. Ennek érdekében olyan levelet küldenek a Fortune 500-as listáján szereplő cégeknek, amelyben figyelmeztetik őket a jogi kockázatokra, sőt, cégenként egymillió dolláros pereket helyeznek kilátásba azok ellen, akiknél nagyobb mennyiségű szerzői jog által védett zenei fájlt találnak.

A vállalati technológia kiépítéséért felelős vezetők szintén aggódnak a fájlcserélő alkalmazások jelenlétének lehetséges negatív következményei miatt. A P2P szoftvereken keresztül a vírusok könnyebben befurakodhatnak a vállalati hálózatokba, ráadásul a nagy méretű médiafájlok, például a filmek átmásolása óriási sávszélességet foglalhat le, és ez előre nem tervezett hálózati költségeket jelent a vállalatok számára.

Számos olyan cég alakult már, amely a tiltott eszközöket, többek között a fájlcserélő szoftvereket is beazonosító és törlő hálózatirányítási eszközöket kínál. A kutatást végző AssetMetrix például jelenleg egy olyan ingyenes szolgáltatást kínál, amely lehetővé teszi a vállalatok számára, hogy átvizsgálják a hálózatukat, és ellenőrizzék, hányan telepítettek P2P alkalmazást, és mekkora tárhelyet foglaltak el multimédiás fájlok letöltésével.

http://news.com.com/

A VIDEOJÁTÉKOK JÓTÉTEMÉNYE

A rochesteri egyetem vizsgálata szerint az akciódús videojátékot játszók vizuális képességei pozitívan változnak, legalábbis tesztük ezt mutatta ki. A teszt során felvillanó tárgyakat kellett felismerni, azonos tárgyak számát eltalálni, illetve betűk színét megmondani. A mérési jegyzőkönyv eredménye egyöntetűen azt mutatta, hogy a hónapok óta aktatáskás-lövöldözős videojátékot játszók jobb teljesítményt nyújtottak az ezt nem tevő társaiknál. A felmérés nem foglalkozott annak megállapításával, mennyire tesz agresszívvá az akciójátékok mértéktelen használata. Az eredmény ismeretében a tudósok az akciójátékok hasznosítását javasolták a katonaságnak, javítandó az észlelési és felismerési időt, és egyfajta gyógymódként is alkalmazhatónak vélik bizonyos szempontokból kihívásokkal küzdő embertársaink számára. A teszt eredményének közzététele kapcsán nyilatkozott az amerikai hadsereg egyik szóvivője is, aki megerősítette, a videojátékokon felnőtt katonáik rendre alkalmasabbak például a pilóta nélküli robotrepülőgépek irányítására.

Wall Street Journal

A SZERZŐ NEMÉT MEGÁLLAPÍTANI KÉPES PROGRAM

Egy egyszerű algoritmust használó új izraeli számítógépes program 80 százalékos pontossággal képes megállapítani egy írásos mű szerzőjének a nemét. A szerző nemének kulcsszavak és jellemző mondattani ismertetőjegyek utáni keresés alapján történő megállapítására képes rendszer sikerrel igazolta azt a sztereotip megfigyelést, amely szerint a férfiak és nők nyelvhasználatára bizonyos nemspecifikus jegyek jellemzőek.

A férfiak általában tárgyakról, a nők inkább viszonyokról beszélnek. A nők több névmást, a férfiak több főnevet, mennyiségre vonatkozó szót, szófajt használnak.

Moshe Koppel, az izraeli Bar-Ilan Egyetem kutatója és munkatársai az algoritmusok segítségével működő programmal hatékonyan mutatták ki azt a tendenciát, amely szerint a férfiak hajlamosak a kategorizálásra, a nők pedig a megszemélyesítésre, személyivé formálásra.

Koppel és kollégái egy néhány tesztpéldán keresztül létrehozott algoritmus segítségével igyekeztek kimutatni a nemekre

jellemző nyelvhasználati sajátosságok legjellemzőbb lenyomatait. Ezt követően mintegy 566, több különféle műfajú és stílusú angol nyelvű művet vizsgáltak meg e lenyomatok után kutatva. A program a szerző német 80 százalékos alapossággal tudta felfedni, a szépprózai műveket viszont 98 százalékos pontossággal volt képes megkülönböztetni egymástól.

A vizsgált művek mindegyike 1975 után íródott. Az izraeli kutatócsoport most azt vizsgálja, vajon meddig lehet még visszamenni az időben ahhoz, hogy az algoritmus még hatékonyan működjön. Így hamarosan az is kiderülhet, vajon George Eliot (Mary Ann Evans), a 19. században alkotó brit írónő csak az idejét vesztegette-e akkor, amikor férfi írói álnéven igyekezett leplezni valódi nemét.

http://www.nature.com/

ALLEGED MICROSOFT, A "PDF GYILKOS"

Körülbelül tíz év késéssel kerül piacra a Microsoft új, XML alapú programja, ami időközben névváltozáson is keresztülment: XDocs-ból InfoPath lett. Sokan nem hisznek benne, hogy ez keresztbe tehetne az Adobe Acrobat csatahajójának, de tagadhatatlan, hogy versenyképes termékek kerülnek ki Redmondból. A Microsoft bejelentette, hogy az InfoPath október 21-én kerül piacra, és az alapcsomag 199 dollárba fog kerülni. (Ennyit a versenyképességről... – a ford.) Eleme lesz azonban különböző Office csomagoknak is, melyek 399–499 dollárba kerülnek majd.

"Amikor a Microsoft Office Systemre gondol, egy gazdasági rendszert képzeljen el, ami különböző kombinációját foglalja magában ismerős, könnyen használható programoknak, kiszolgálóknak és alkalmazásoknak, amelyet arra szántunk, hogy segítsen a vele dolgozóknak megcélozni az üzleti lehetőségek szélesebb tárházát" – mondja **Steven Sinofsky** alelnök.

EGY MARÉK APRÓ A HONLAPUNKRÓL

→ Több, mint százezer G5-t adott el az Apple. Az első gépek a napokban értek a szerencsésekhez, a duálosokra még egy hetet kell várni – Európában.

→ **David Nagel** a Creative Mac cikkében a DVD Studio Pro 2.0-t dicsérte.

→ *"A G5-tel beköszöntött a 64-bites korszak"* - írta **John Markoff** a New York Timesban.

→ Ha akkora peched lenne, hogy a kiszemelt program csak Windows 2000, Windows XP Home vagy Windows XP Professional alatt futna, akkor sem kell elszakadnod a Mactől, itt a Microsoft felvásárolta Virtual PC for Mac Version 6.1 for Mac OS X A szoftverrel akár adatokat is cserélhetsz Mac és Wintel gép közt, megoszthatod erőforrásaikat.

→ Az InfoWorld szakírója a G5 legfontosabb tulajdonságának a nagy adatátviteli sebességet tartja a memória és a proci, illetve a procik, valamint a proci és az I/O-k közt.

→ Ha Macre még át nem tért kollégádtól megnyithatatlannak tűnő anyagot kapsz, akkor a MacLinkPlus Deluxe 14 a segítség: Word, Excel – hogy csak a két legfontosabbat nevesítsem.

→ A Kaydara a Mac OS X-et választotta a Unix platformok közül egyetlennek, melyre elkészíti a MotionBuilder 5-öt.

→ A Siggraphon a NewTek bemutatta a LightWave 3D [8]-t, az Alias a Maya Personal Learning Edition 5 for Mac OS X-et, és ott mutatkozott be a filmeseknek ajánlott Anark Studio 2 is.

→ A MySoftware címkegyártó progija is megérkezett Macre az Elibrium jóvoltából.

AZ ÁTLAGOS INTERNETHASZNÁLÓ

Az átlagos internethasználó statisztikáinak begyűjtése segíteni fog megtervezni üzlete minden aspektusát.

Az ActivMedia szerint az on-line eladások száma majdnem hússzor gyorsabban növekszik, mint a hagyományos vásárlási ráta. Az internetes közönség is rohamos ütemben gyarapszik, összetétele pedig lassan változik, a társadalom demográfiai összetevőinek tükörképeként. Négy évvel ezelőtt a tipikus világhálós polgár jómódú, magasan iskolázott, fiatal fehér férfi volt. Ma már ez a személy:

- inkább nőnemű – az új felhasználók 58 százaléka nő,
- általában házas, és gyerekei vannak – 65 százaléka a netes vásárlóknak házas, vagy élettársi kapcsolatban él, 48 százalékuknak van gyermeke (ActivMedia),
- kevesebb az esély, hogy diplomás – azok közül, akik a közelmúltban kezdtek az internetes áruházakból vásárolni, csak 24 százaléknak volt diplomája, míg a négy évvel ezelőtti felmérésnél ez a szám 51 százalék volt (ActivMedia),
- kevesebb pénze van – azoknak az ügyfeleknek, akik tavaly vásároltak először a világhálón, háztartásuknak átlagos évi bevétele 46 000 dollár volt, míg a négy évvel ezelőtti felmérésben ez az összeg 64 000 dollár volt (ActivMedia),
- több esély van rá, hogy nyugdíjas, vagy otthon dolgozik – a nyugdíjasok száma majdnem megduplázódott: 9 százalékról 16 százalékra nőtt négy év alatt, az otthon dolgozók 4 százalékról 18 százalékra gyarapodtak (ActivMedia),
- nagyobb hajlandóságot mutat az internetes átutalásra – majdnem 70 százalék a megrendelők közül a világhálón keresztül fizet, ami azt sugallja, hogy a biztonság miatti aggodalmak halványulnak (AC Nielsen),
- a webvásárlást kellemesnek találja – az ügyfelek, akik kapcsolatba kerültek az internetes kereskedelemmel, 85 százalékban "nagyon elégedettek" a tapasztalatok szerint (Odyssey, L.P.),
- több időt akar on-line tölteni – 61 százaléka a felmérés megkérdezetteinek úgy tervezi, hogy internetes vásárlásai növekedni fognak a következő 12 hónapban. Csupán 7 százalékuk szándékszik csökkenteni kiadásait ezen a téren.

Pam Blackstone

→ Az ACD Systems megjelentette a Canvas 9 Professional Editiont, alapvetően képfeldolgozó, de mindent tudó alkalmazását.

→ A BIAS SoundSoap 1.1 alkalmazásával zörej mentesítheted felvételeid.

→ A Scientific Computing & Instrumentation az év gépnek választotta a PowerMac G5-t.

→ A HighDesign 1.0 az ilexsoft 2D CAD programja. Ingyenes demo az Apple szájtján.

→ A MacSpeechz iListen 1.6-ja érti angol szavad, szerkeszt és formáz is. És szöveggé alakítja a WAV és AIFF fájlod.

→ Az America's Army: Operations hivatalos oktató program a nevezett ország hadseregében. Képezd magad Maced előtt!

Itt barátaink laknak:
www.mac.hu
Nézz be hozzájuk!

KÓTYA-VETYE

Adok-Veszek

Hirdető Neve: . . . . . .
Címe: . . . . . .
Telefonszáma: . . . . . .
Hirdetés szövege (csak ez jelenik meg): . . . . . .
. . . . . .
. . . . . .
. . . . . .
. . . . . .

A kótya-vetyében mindenki szabadon meghirdetheti kereskedelmi mennyiséget nem képező feleslegessé vált eszközét, illetve kereshet szoftvert, hardvert. Az Almalap kimondottan nem támogatja a nem jogtiszta szoftverek csere-beréjét. A beküldött kótya-vetyék felkerülnek az Almalap honlapjára is. Ha ez utóbbira nem vágysz, akkor kérlek, jelezd! A kótya-vetye kapcsán megadott adataidat semmilyen módon nem használjuk fel, adjuk tovább és bizalmasan kezeljük.

Eladó egy PowerMac G3, Sonnet Encore G4 500 MHz-es processzor upgrade-el, 1 GB RAM, 2 db 8 GB-os winchesterrel, DVD olvasóval. Irányár: 170.000,- Ft E-mail: harsanyi@hhreklam.hu

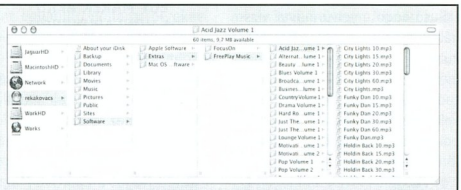

Számos okot tudnék felsorolni, hogy miért érdemes kipróbálni a .Mac Apple szolgáltatást, most csak egyet mutatnék. Hatvan napos .Mac próba lehetőségre úgy teszel szert, hogy a "nagy" Apple honlapján a .Mac fülre kattintasz, majd regisztrálod magad. A nevedet, jelszavadat tartalmazó lapot érdemes kinyomtatni. Mac OS X alól a Go > iDisket választva férsz hozzá 20 megás tárhelyedhez és pár hasznos kiegészítéshez. Ilyen a képen is látható elérési útvonalon számtalan stílusú zene, amelyek jól jöhetnek iMovies alkotásaidhoz is.

Az alábbi előfizetési nyomtatványt célszerű fénymásoló használatával lemásolni, kitölteni és elfaxolni a 452-7830 faxszámra, ha a fax makrancoskodik, akkor a postára bízni (Almalap – Kereskedelmi Értesítő Kiadó, 1135 Budapest, Lehel út 61.) vagy e-mailt küldeni (*almalap@mail.datanet.hu*). Előfizetését előre is köszönjük!

ELŐFIZETÉSI NYOMTATVÁNY

Igen, szeretném az Almalap – Magyarországi Macintosh Magazin előfizetésének előnyeit élvezni, ezért ezúton előfizetek a lapra ..... példányban.

- ❑ A következő 10 számra, 3000 Ft (áfával), postaköltséggel együtt.
- ❑ Az előfizetési díjat postautalványon egyenlítem ki, kérem, küldjenek részemre postautalványt.
- ❑ Az előfizetési díjat számla ellenében átutalással egyenlítem ki.

Vállalom, hogy amennyiben nem hosszabbítom meg jelen előfizetésemet, úgy döntésemet az előfizetési periódus lejárta előtt hat héttel írásban közlöm a lap kiadójával.

Név: . . . . . .
Cég neve: . . . . . .
Postacím: . . . . . .
Telefonszám: . . . . . .
Faxszám: . . . . . .
Bankszámlaszám: . . . . . .
E-mail cím: . . . . . .@ . . . . . .
Aláírás, dátum, pecsét:

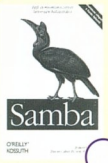

Eckstein - Collier-Brown - Kelly
Samba
420 oldal
4 500 Ft

Énekes Ferenc
Kiadvány-szerkesztés
Alapok
266 oldal
1 990 Ft

Énekes Ferenc
Kiadvány-szerkesztés
Szöveg
236 oldal
2 490 forint

Énekes Ferenc
Kiadvány-szerkesztés
Illusztráció
316 oldal
2 990 Ft

Michael Ninnes
Photoshop 7
parancsok
228 oldal
1 960 Ft

Virágvölgyi
Péter
A tipográfia
mestersége
258 oldal
3 280 Ft

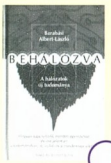

Barabási
Albert-László
Behálózva
364 oldal
2 900 Ft

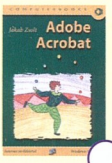

Jakab Zsolt
Adobe Acrobat
182 oldal
2 900 Ft

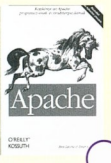

Ben és Peter
Laurie
Apache
396 oldal
4 500 Ft

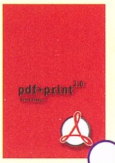

Bernd Zipper
PDF+Print 2.0
240 oldal
4 999 Ft

J. David
Eisenberg
SVG
342 oldal
4 990 Ft

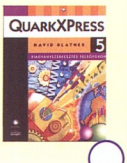

David Blatner
QuarkXPress 5
kb. 1200 oldal
14 000 Ft

Kérem, a könyv melletti karikába írt számmal jelezze a megvásárolandó könyv mennyiségét! Az árak áfát igen, de postaköltséget nem tartalmaznak.
Cím: KÉK Kft. - Almalap, 1135 Budapest, Lehel út 61. Fax: 452-7830.
Internet: www.almalap.hu/almabolt

Név:
Postacím:
Szlacím:
Telefon:
aláírás, pecsét

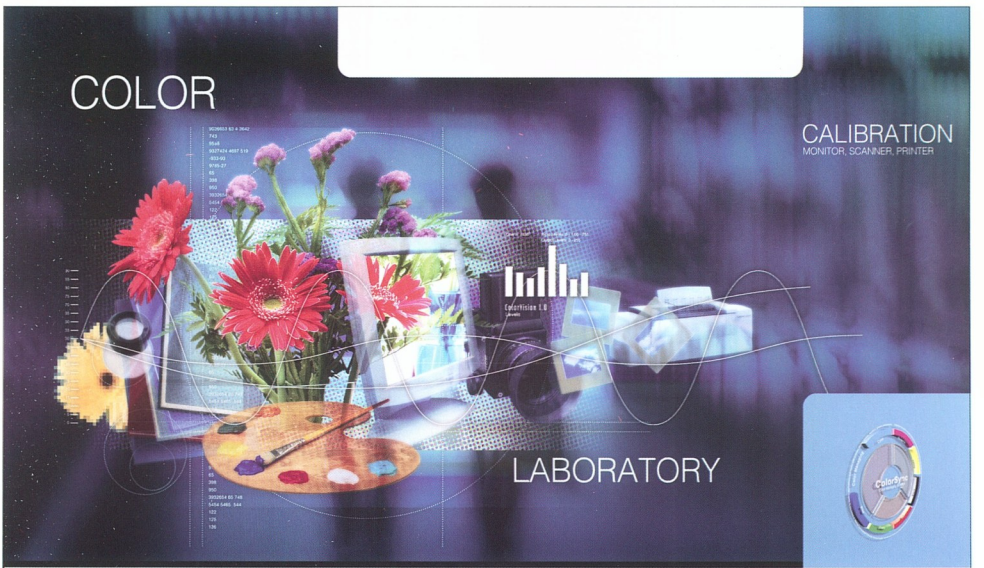

SZÍNPATIKUSOK - COLOR LABORATORY 1142 BUDAPEST, DOROZSMAI U. 78 TEL./FAX: 06/1 468-3641, MAIL: sznp@axelero.hu

COLOR MANAGEMENT
MONITOR
SCANNER
PRINTER
NYOMDA
OKTATÁS

www.szoftver.hu

A Trans-Europe Kft az Adobe, AlienSkin, Andromeda, Canto, CCVision, Creo, ElectricRain, Eovia, Extensis HotDoor, Macromedia, Markzware, Morphologic, Pantone, Quark, Synthetik és URW++ szoftverházak hivatalos magyarországi disztribútora. Grafikai, vizuális, multimédia és Internet szoftverek Macintosh, Windows és Unix platformra.

Budapest, 1026, Volkmann u. 2 I/2.
Tel: +36-1-392-0700, E-mail: info@trans-europe.hu